Akbaba

BİLEN KAZANIYOR 2

GEÇİT TÖRENİ !

Trikoların en güzeli Saf Yeni Yün'den ve tabii Neyir'den...

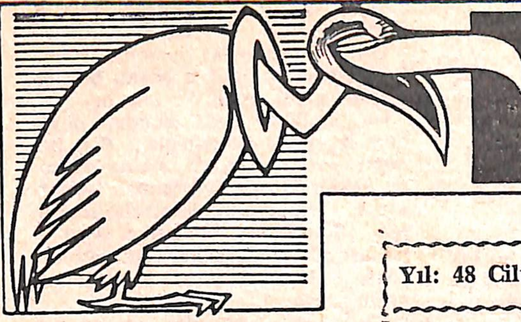
Elyafların en güzelinden,
Saf Yeni Yün'den örülmüş
—polo ya da balıkçı,
yelek ya da kazak— Neyir trikoları,
erkek giyimine bambaşka bir kişilik,
apayrı bir hava veriyor.

Saf Yeni Yün'ün yeryüzünde
bir tek garantisi vardır:
Woolmark.
Woolmark etiketli Neyir trikoları
elde yıkanabilir. Katiyen çekmez.
Bollaşmaz. Keçeleşmez.
Boya atmaz.

Yün garantisini Woolmark'tan
Eşsiz güzelliğini Neyir'den alır.

(Manajans : 3589 — 164)

Yıl: 48 Cilt: 19 Sayı: 45 * Kurucusu: Yusuf Ziya ORTAÇ * 28 Ekim 1970 * Fiyatı: 125 Krş.

Kırkyedinci Yıl!

50 NCİ yıldönümüne 3 sene kaldı. Tam 47 yaşında Cumhuriyet.

Demek Cumhuriyet'le birlikte doğup büyüyenlere, artık genç denemez. Türkiye'de ortalama ömür 50 yıl olduğuna göre Cumhuriyet öncesinden bugünlere yadigâr kalmış vatandaşlarımız azınlıktadır.

Nasıl doğmuştu Cumhuriyet?

Kolay olmamıştı doğum... Trablus'tan Balkanlara ve Birinci Dünya Savaşından Millî Kurtuluşa kadar on yıldan fazla süren kanlı harblerle çalkalanan bir toplumda, padişahlığın çökmesiyle, iç ve dış düşmanların dize getirilmesiyle, İstiklâl Mahkemeleri kurulmasıyla, şeriat isyanlarının bastırılmasıyla ve bir koca Atatürk'le mümkün olmuştu Cumhuriyetin dünyaya gelmesi...

Ümmetlikten çıkıp, Cumhuriyetle birlikte millet olmuştuk.

Büyük sancıların sonunda ilk nefesini almıştı çocuk... Tarihimizin önemli bir dönüm noktasıydı bu... Davullar zurnalar vuruluyor, marşlar söyleniyor, askerler öğrenciler yürüyor, halk bayram ediyor; geleceğimize geçmişin acılarını unutmak için yüzümüzü çeviriyorduk. Yirminci Yüzyılın başlangıcından 1923 yılına kadar öyle ıstıraplar içinde yaşamıştık ki, hakkıydı hakka tapan milletimizin istiklâl... İstiklâl demek, Cumhuriyet demekti. Yalnız emperyalizmi Anadolu'dan kovmakla kalmıyor, Padişahlık sultasını kırarak ve Şeriatın köhne düzenini yıkarak medeniyet dünyasına çıkıyorduk.

Bu heyecanla vardık Cumhuriyetin onuncu yılına...

Gazi Mustafa Kemal vardı başımızda...

Ve her yanda marşlar söyleniyordu:

— On yılda onbeş milyon genç yarattık her yaştan...

Cumhuriyet onuncu yılda bir güneş gibi parlıyordu. İnançlı ve kararlı idik. Yeni yazı seferberliği sarmıştı dört yanı... Medreseler yıkılmış, öğretim birliği sağlanmış, lâiklik geçerli kılınmıştı. Dünya devletleri arasında itibarlı ve saygılı bir yerimiz vardı. Umutlu idik, kıvançlı idik. Yeryüzü, bize geleceğin mutlu toplumlarından biri olarak bakıyordu. Tarihin lâboratuvarında bir Millî Kurtuluş Savaşını Cumhuriyetle noktalayan ve çağdaş uygarlığa yönelen devlet tecrübesini başarıyla gerçekleştirmiştik.

Kolay olmamıştı Cumhuriyetin doğumu, çok acı çekmiştik.

Ama çocuk, gürbüz ve sıhhatli idi.

* * *

Ve 47 yıl sonra bugüne bakalım...

Bir tesadüf müdür, Cumhuriyet Bayramıyla koleranın kucaklaşması?

Kolera ancak geri toplumlarda saltanatını sürdüren bir salgındır.

Ne Avrupa'da raslarsınız koleraya ve ne de sağlık koşullarını gerçekleştirmiş bir başka ülkede... Adı duyulsa da, kendisini göremezsiniz. Türkiye'de ise, hem de Türkiye'nin pırlantası ve en medeni şehri sayılan İstanbul'un göbeğinde boy veriyor kolera... Hem de davul çalarak, tellâl çığırtarak boy veriyor... Aylarca önce:

— Geleceğim.. diyor.

Yetkililer:

— Tedbirlerimizi aldık, gelemez.. diyorlar.

Ve ellerini kollarını sallaya sallaya geliyor kolera...

Çünkü çevre ondan yana.. açık lâğımlar ondan yana.. pislik ondan yana.. medeniyetsizlik ondan yana.. susuzluk ondan yana.. sağlık koşullarından yoksunluk ondan yana.. bilgisizlik ondan yana..

Bu kadar müttefiki bulunan kolera Türkiye'ye girip İstanbul'da boy göstermesin de ne yapsın?

Kolera son 1912'de göstermişti endamını İstanbul'un aynasında... Balkan bozgunu sıralarında idi... «Hasta Adam»ın koleraya yakalanması olağan görünüyordu.. İstanbul sokaklarında binlerce ölü dizili duruyordu.. açlık, sefalet, pislik sarmıştı dörtbir yanı.. onbeş bine yakın vatandaşımızı silip süpürdü kolera...

Ve 1970 yılında tekrar boy veriyordu kolera...

Yalnız kolera salgını mı vardı 1970 Türkiye'sinde?

Atatürk düşmanlığı bir salgındı..

Eski harflere düşkünlük bir salgındı..

Şeriatçılık bir salgındı..

Yobazlık bir salgındı..

Cumhuriyet düşmanlığı bir salgındı..

Medeniyete düşmanlık bir salgındı..

Cumhuriyetin ilânından 47 yıl sonra Cumhuriyetin ne kadar düşmanı varsa, silâhlarını kuşanmış, toplumda kol geziyordu. Padişahlığın alenen propagandası yapılıyor, Ulu Hakan Abdülhamit Han'a methiyeler düzülüyor, Vatan Haini Vahdettin'in propagandası yapılıyordu. Cumhuriyetin 10'uncu yılında onbeş milyon genç yaratmıştık her yaştan... Ama Cumhuriyetin 47'nci yılında Cumhuriyet düşmanları yaratıyorduk genç yaştan... On'dan yirmiye kadar çocuklar, hafız kurslarında Atatürk'e ve Cumhuriyetine husumetle büyüyorlardı.

Yazık ki 47'nci yılında Cumhuriyetimizi rahat gönülle kutlayamıyoruz.

47'nci yılında Cumhuriyet için mücadele etmek yolunda Cumhuriyetçiler işbaşına!

AKBABA

SİZİN İÇİN

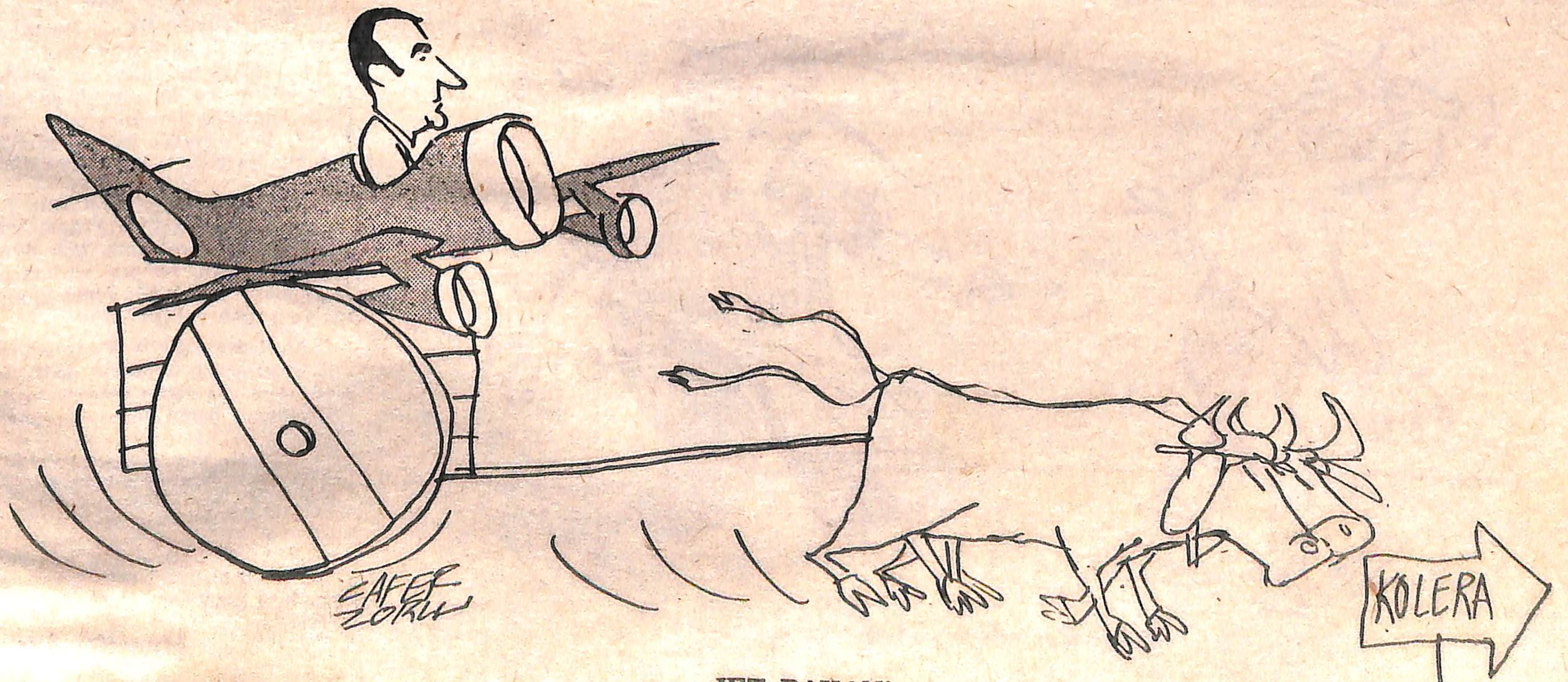
Sevgili okurlarımız,

AKBABA her yaştan ve her baştan insanın arkadaşıdır. Memleketimizde büyük kitleleri içine alan çeşitli meslek grupları var. Örneğin, memurlar, öğretmenler, subaylar, doktorlar, mühendisler, hukukçular, sanatkârlar, öğrenciler, berberler, şoförler ve sayamıyacağımız bunlara benzer daha pek çokları... Muhakkak ki her birinin meslekleriyle ilgili öyle anıları vardır, bir araya gelince anlattıkları meslekleriyle ilgili öyle fıkralar vardır ki, bunları ne halk bilir, ne diğer mesleklerden olanlar. «Öyleyse yapmamız gereken, ayıracağımız sayfayı meslek erbabı okurlarımızın emirlerine vermek olmalıdır» dedik ve SİZİN İÇİN... adını koymayı uygun gördük. Siz yazacaksınız, biz çizeceğiz; kafa ve gönül birliğiyle neşenin büyümesini sağlayacağız.

Evet, SİZİN İÇİN...

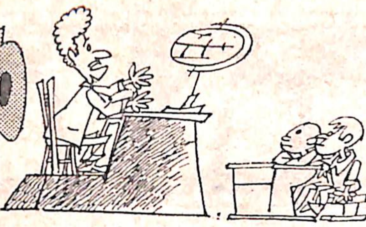
Memurlar, SİZİN İÇİN... Öğretmenler, SİZİN İÇİN... Öğrenciler, SİZİN İÇİN... Subaylar, SİZİN İÇİN... Doktorlar, SİZİN İÇİN... Bayanlar, SİZİN İÇİN... Berberler, Şoförler ve daha niceleri, sayfamız SİZİN İÇİN.

Ricamız şu: AKBABA adresine gönderilecek yazılar, yazarının mesleğiyle ilgili ya bir anı, ya da mesleğiyle ilgili pek duyulmamış fıkra olmalıdır. Yazılar, güldürü niteliği taşımalı; altında yazarın ismi, mesleği ve adresi bulunmalıdır. Dileyenin dilediği kadar yazı gönderebileceğini açıklarken, yayınlanacak her anı veya fıkra karşılığının bir aylık AKBABA abonesi olacağını bildirir, espri dolu yazılarınızı bekleriz sevgili okurlarımız.

JET BAKAN!

Olup gideriz işte...

MUZAFFER İZGÜ

HATIRLIYORUM o günleri... Bize ilk okuma yazmayı harflerle öğretmişlerdi. Öğretmenimiz tahtaya 28 harfi bir güzel yazmış, sonra da biz onu, aynı eski okul çocuklarının elifba'yı öğrendikleri gibi, bağıra çağıra, aa diye diye, beee diye diye, ceee diye diye öğrenmiştik...

Bir yıl sonra kardeşim okula gittiğinde, elinde bir yığın kelimelerle gelmişti eve. «Baba — Anne — Silgi — Defter — Okul — Kapı — Kalem»... Babam, kardeşimi karşısına oturtup:

— Göster bakalım oğlum, hangisi bunun a? dediğinde, kardeşim:

— Bu baba, deyince, babam küplere binmiş:

— Hey gidi Allahım hey, ne günlere kaldık, demişti...

Hele, bizim üç numaralı kardeş, eve bir yığın cümlelerle dönünce, babamın tepesi tam atmıştı:

— Ulan biz daha öğrenemedik kelimelerle çocuk çalıştırmasını, şimdi de başımıza cümle mi çıktı?... Oğlum göstersene bana şuradan baba'yı!...

— Baba bana bal al!...

— Ulan bunun kangisi baba?

— Baba bana bal al!...

— Nah alırım sana balı, daha baba'yı bilmiyorsun...

Aradan yıllar geçti, biz okumayı yazmayı öğrendik, geçtik üçe, geçtik dörde... Allah razı olsun öğretmenden, öğretmen anlatıyor, biz dinliyoruz.

— Çocuklar, Asurlar Mezopotamya'da önce siteler halinde devletler kurarak, ardından birleşme yoluna gitmişler... Savaşta hangi site başarı göstermiş, siteleri emri altına almışsaaa...

Gözlerimiz öğretmenimizde, kulaklarımız öğretmenimizde, kendimiz evdeki dolmada sarmada, dinle Allah dinle...

— Yaa, anladınız değil mi çocuklar?

— Anladık öğretmenim, anladık...

— Çocuklar şimdi de biraz Asurların uygarlığından bahsedelim...

— Edelim öğretmenim edelim...

Geçtik beşinci sınıfa... Öğrenmiş miyiz, öğrenmemiş miyiz bilmiyoruz ama, bin maşallah kırk tane öyle terbiye edilmiş papağanız ki, daha öğretmenin ağzından Asur kelimesi çıkar çıkmaz, ühüüü, kurulmuş makina sanki... Anlat Allah anlat...

Beşinci sınıfta, yine aynı öğretmenimiz:

— Çocuklar, dedi, artık bundan böyle şöyle işleyeceğiz dersleri, siz evde çalışıp geleceksiniz, burada anlatacaksınız, ben dinleyeceğim. Bunun adı aktif metot, büyüklerimiz böyle istiyorlar...

Eve geldiğimde durumu babama anlattım.

— Ne ne ne? dedi.

— Aktif metotmuş, dedim.

— Ee, öğretmen anlatmadıktan sonra, ne gereği varmış öğretmenin.. hey Allahım hey, ne günlere kaldık...

Artık biz kırk öğrenci, öğretmen nereyi ödev olarak vermişse, tutuyor, orayı bir güzel çalışıyor, sonra sınıfa gelip bülbüller gibi şakıyorduk. Öğretmenimiz soruyordu:

— Anlamadığınız bir yer var mı çocuklar?

— Yok efendim, yok...

— Öyleyse öteki konuyu hazırlayın...

İki ay böyle geçti. Bir gün sınıfımıza bir müfettiş geldi. Öğretmenimizle ne konuştular bilmiyoruz, müfettiş gittikten sonra öğretmenimiz:

— Çocuklar, dedi, bundan sonra konuları şöyle anlatacağız. Konuyu bir siz anlatacaksınız, bir ben. Sonra da beraber anlatacağız, en sonunda da bir özet çıkaracağız...

Başladık bu kez o usule... Arkadaşın birisi kalkıyor Van gölünü anlatıyor, onun ardından aynı konuyu öğretmen anlatıyor, sonra bir başka arkadaş anlatıyor. En sonunda tutuyoruz, herkes oturduğu yerden aynı konuyu mırıldanarak anlatıyoruz, öğretmenimiz de bize örnek olmak için, o da mırıl mırıl bir şeyler anlatıyor oturduğu yerden...

O ara babam sormuştu:

— Nasıl gidiyor okul işleri? diye.

— Bu kez karışık oldu baba, dedim. Bir öğretmen, bir biz, sonra çorba...

Birinci karneyi aldık. Ondan sonra okulumuza Milli Eğitim Müdürü geldi. Tüm öğretmenlerin dersine girdi. Bizim öğretmenin de girdi. Bir şeyler konuştular yine. Müdür gittikten sonra, öğretmenimiz:

— Çocuklar, dedi, bundan böyle dersleri şöyle işleyeceğiz. Sınıfta kümeler meydana getireceğiz... Bir küme, arı kümesi olacak, bir küme, çiçek kümesi olacak, bir küme, karınca kümesi olacak... Sonra bu kümeler konuyu paylaşacaklar ve sınıfta anlatacaklar... Konunun özetini de en son ben çıkaracağım...

— Öğretmenim bu hangi metot?

— Küme metodu çocuklar, küme... Hangi küme arı kümesi olmak istiyor bakalım?

— Biz öğretmenim, biz!...

Sınıfı altı kümeye ayırdık... Hem öyle bir ayırma ki, dersiniz karşı çiçek kümesinden olan, bizim arkadaşımız değil, düşman... Biribirimizi yemek için bir kurşunumuz eksik... Karınca kümesinden biri bir şeyi bilemedi mi, uhuu, öteki kümelerde bayram var sanki. Öğretmenimiz istediği kadar:

— Çocuklar, biribirinize bu şekilde davranmayın, desin, kim dinler öğretmeni?...

Hele öğretmen kümenin birini beğenip bize alkışlattırsın, eh artık yandı o küme... İçerde alkışlarız ama, biz dışarda gösteririz onlara:

— Ulan siz kim, alkışlanmak kim? Biz öğretmenin korkusuyla alkışladık sizleri. Haydi şimdi de alkışlatsanıza kendinizi...

— N'oluyor be size?

— N'oluyor mu? Al sana, al sana!..

Bir gün eve, elim yüzüm kan içinde gidince, babam:

— Ulan bu hangi metot? dedi.

— Bu metot, küme metodu baba, küme, dedim...

— Küme küme mi girişiyorsunuz biribirinize?

— Küme küme girişiyoruz...

Nasıl oldu bilmem, o yıl sınıfta çaktım. Babama kalırsa, kabahati metotlarda buldu, bense çalışmadığıma buldum... Okullar açıldığında, bu kez başka bir öğretmenim vardı. Yaşlı mı yaşlı, titrek mi titrek, belki de mesleğinin kırkıncı yılında. Sordum, okulun açıldığı gün:

— Öğretmenim, dedim, aktif metodu mu, yoksa küme metodunu mu takip edeceğiz?

Cevap bile vermedi bana. Titrek sesiyle anlatmaya başladı:

— İstanbul'un alınışından sonra çocuklar, Fatih daha birçok işler yapmak istiyordu. Bu işleri bir bir sıraya koyarak, ilk önceee...

Ardından bir öksürük, bir öksürük...

— Açın kitaplarınızı, on üçüncü sayfadan itibaren çalışmaya başlayın.

Kendi kendime:

— Galiba bu da sayfa metodu? dedim.

O öğretmenim iki ay sonra emekliye ayrılınca, bu kez başka bir öğretmen geldi, genç bir bayan:

— Çocuklar, dedi, bundan böyle dersleri şöyle işleyeceğiz... Ben konuyu ortaya atacağım, siz de bu konu hakkında neler öğrenmek istiyorsanız, sorular halinde sıralayacaksınız... Sonra, bu sorulardan aynı olanları çıkaracak, diğerlerini öğreneceğiz... Haydi bakalım, konuyu atıyorum ortaya!

Ne yalan söyleyeyim, ortaya top gibi bir şey atılacağını sanmıştım. Öğretmenimiz:

— Çevremiz, deyince dona kaldım...

Başladık bu kez sınıfta çevremiz hakkında neler öğrenmek istediğimizi sıralamaya... Sınırlarını öğrenmek isteriz, komşularını öğrenmek isteriz, akarsularını öğrenmek isteriz, ürünlerini öğrenmek isteriz, şunu isteriz, bunu isteriz... Yazdık yazdık yazdık... Biz yazdıkça, öğretmenimiz:

— Daha daha, düşünün daha, diyordu.

Artık sapıtmaya başladık:

— Fırınlarını öğrenmek isteriz, böreklerini öğrenmek isteriz, köftelerini öğrenmek isteriz...

— Daha çocuklar, daha!...

«Daha bunun nesi kaldı be?»

— Ev ödevi veriyorum çocuklar, soruların gerisini evde çıkarın!...

Evde, babam yine oturdu başıma:

— Ne ulan bunlar? dedi.

— Öğrenmek istediğim şeyler? dedim.

— Yüzyetmiş soru mu?

— İkiyüze tamamlayacağım...

— Yeni metot mu bu?

— Yeni baba yeni.

— Adı ne?

— Ben de bilmiyorum...

— Soru metodu galiba bu da?

O günden sonra öğretmenimiz çırpındı durdu sınıfın içinde:

— Ansiklopedi bulun, yardımcı kitap bulun, kartpostal bulun, kartogram bulun, piktogram bulun, atlas bulun, harita bulun! diye...

Bulabilirsen bul... Bulduğumuzu bulduk, bulamadığımızı idare ettik... Gruplar, raporlar, sözcüler, özetler, genellemeler, çok şükür geçtik gittik ortaokula...

Ortaokulda daha ilk derste, yaşlı öğretmenin biri başladı yine:

— Çocuklar, dünyanın oluşumu şöyledir, demeye... İlk önce dünya sıcak bir gaz halindeydi, sonra soğuyarak sıvı hale geçip...

Parmağımı kaldırdım:

— Öğretmenim, dedim, siz konuyu ortaya atsanız, biz bu konu hakkında sorular çıkarsak, sonra öğrensek...

Adam bir kızdı ki bana:

— Şükret, daha ilk dersteyiz, canım haşlamak istemiyor, dedi...

Ne ukalâlığım kaldı, ne kendini bilmezliğim, ne de minicik çocukluğum. Dinledik öğretmenimizi... Esnedik, biribirimize kalem dürttük, kaş göz işaretleri yaptık, ama dinledik...

İkinci derse giren öğretmen:

— Bana bakın öyle yağma yok, dedi, siz anlatacaksınız, ben dinleyeceğim, yanlış bir şey söylerseniz düzelteceğim. Gelecek derse kitabın ilk konusunu çalışın gelin!...

Üçüncü derse giren öğretmenimiz:

— Soru cevap çocuklar, dedi. Ben soracağım, siz cevap vereceksiniz!

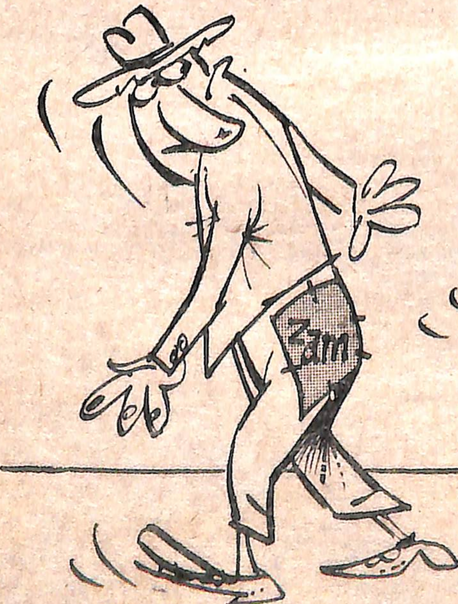
Dördüncü derse gelen öğretmenimiz:

— Ben size dersin özetini yazdıracağım, siz o özetten çalışıp geleceksiniz, dedi...

Beşinci dersimize gelen öğretmenimiz:

— Ben her ders sözlü, her ders yazılı yaparım, nasıl çalışırsanız çalışın, ben karışmam, dedi...

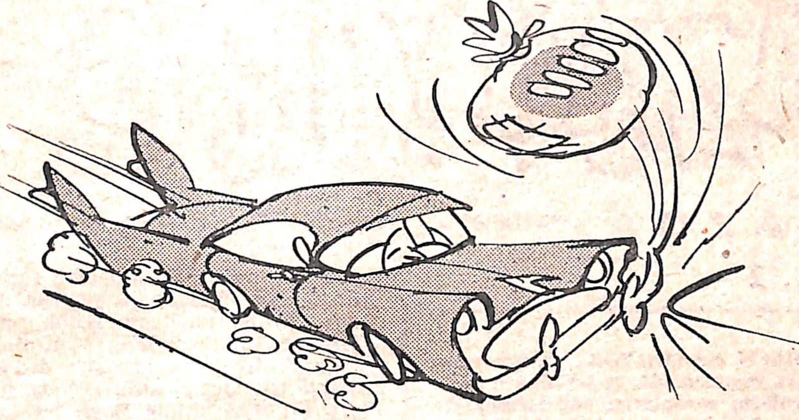
Muzaffer İZGÜ

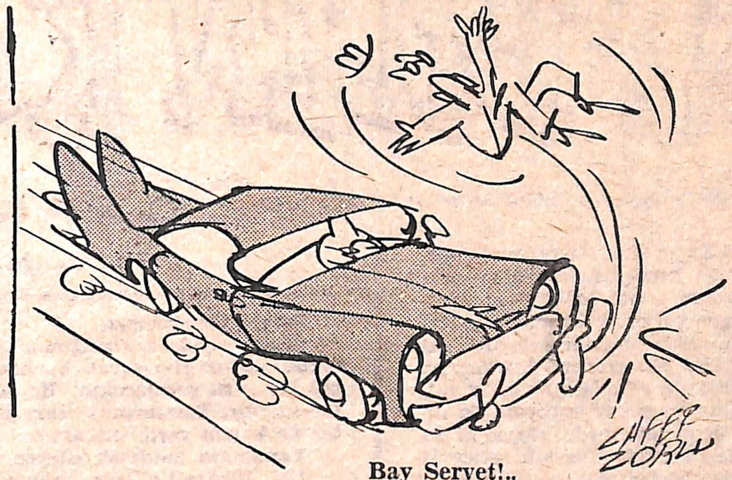

Esnaf zam istiyor. — Gazeteler —

— Trafik kazaları servet kaybına yol açıyor —

Millî servet...

Bay Servet!..

YELPAZE

REFİK ERDURAN

AMBÜLÂNS KAZALARI

BELKİ duymuşsunuzdur; Neyzen Tevfik sinemada Tarzan'ın gorillerden kurtardığı bir kızla sonradan muhabbeti ilerletmesini seyredince kahkahayı basmış:

— Ben her zaman söylerim, demiş, kurtarıcılar kurtardıklarının mutlaka ırzına geçerler!

Aslında iş o kadar basit de değildir.

Bildiğiniz gibi, çağdaş psikoloji ve sosyoloji insanların gerek iç dünyalarını, gerek biribirleriyle ilişkilerini akla gelebilecek bütün açılardan inceliyor. Çağdaş sanat da o bilim dallarından yararlanmakta.

Öyle ki, Neyzen'in gördüğü filmi bugün tekrar çevirecek bir film yapımcısı şöyle sorular üstünde de düşünmek zorunda kalır:

— Goriller tehlikeli yaratıklar mıdır?

— Değillerse, kız bunu biliyor mu?

— Bilmiyorsa, telâşlı davranışları bu hassas ve ürkek hayvanlara şok etkisi yapmaz mı?

— Biliyorsa, ellerinden «kurtarılmayı» niçin istesin?

— Tarzan işe karışmadan önce durumu inceledi ve kızın görüşünü öğrendi mi?

— Bunları yapmadıysa bir kurtarma değil, kaçırma olayı karşısında bulunduğumuz söylenemez mi?

Böyle sorular üstünde yeterince kafa patlattıktan sonra, yapacağı filmde prodüktör, olayı bambaşka yönlerde geliştirebilir: Belki goriller, kızı Tarzan'dan kurtarırlar.

Gorillerin, Tarzan'ı kızdan kurtarmaları da mümkündür.

Hattâ, hattâ Tarzan'ın kızdan gorilleri kurtarması bile gerekebilir.

Şaka etmiyorum. Hızla değişen dünyamızda işler o kadar içinden çıkılmaz bir hal aldı ki, kurtarmak ve kurtarılmak konusu da karıştıkça karışmakta.

Geçenlerde İzmir'den gelen THA kaynaklı bir haberi bilmem okudunuz mu?

G.Ç. adında bir genç kız kendisini kaçırdıkları için mahkemeye verdiği gençleri duruşmadan sonra pastahaneye götürüp gönüllerini almış.

Haber şöyle sona eriyor: «G.Ç. adliye binasını gençlerle güle oynaya terketmiş;

— Aradan çok zaman geçti, olayı bile unuttum, demiştir.»

Dünyada unutulacak olay vardır. unutulmayacak türlüsü de vardır. Bir genç kız için delikanlılar tarafından kaçırılıp —haberdeki deyimle— «alakonulmak» bilmem hangi sınıfa girer?

Sayın G.Ç. nâm küçük hanımın aslında olayı bir kurtarılma konusu saymadığına inanırsak yanılmış mı oluruz?

Şimdi düşünün bir de:

Ya siz olay sırasında orada bulunsaydınız ve G.Ç.'yi «kurtarmaya» kalksaydınız, başınıza neler gelebilirdi? Ola ki küçük hanım delikanlıların tarafını tutup sizi onlarla birlikte mahkemeye verir, saldırı yahut «hakaret niyetiyle hususiyeti ihlâl» falan gibi bir suçtan adliye koridorlarında süründürür, sonunda pasta bile yedirmezdi.

Konuyu yalnız kişisel ya da cinsel durumlarda önemli sanmayın. Kurtarma faaliyeti için kolları sıvamadan önce «Kurtaracağım kişiler kurtarılmayı gerçekten istiyorlar mı?» diye bir güzel düşünmek daha büyük çaplı işlerde büsbütün önemli.

Bunu ihmal etmek, işin çapı oranında belâlara yol açıyor. O biçim belâlar, politik eğilim farkı falan da gözetmiyor; ne sağcı tanıyor, ne solcu. Hepsini vuruyor yere.

Amerika Başkanı Kennedy iktidarının başlarında CIA ve Pentagon raporlarına dayanarak Küba ahalisinin Castro'dan kurtarılmak için sabırsızlıkla beklediğine inandı; Küba'ya çıkarma yaptırdı. Yaptırmasıyla beraber anlaşıldı ki Küba ahalisinin hiç öyle bir isteği yokmuş. Bu fiyasko Kennedy'nin başkanlığının en kara lekesi oldu.

Bir süre sonra Castro'nun sağ kolu Guevara Güney Amerika köylülerinin bir kurtarıcı beklemekte oldukları iddiasıyla oralarda dağa çıktı. Zamanla anlaşıldı ki seçtiği bölge ahalisinin de kurtarılmaya katkıda bulunmak için ayaklanma niyetleri yokmuş pek. Düzenli askerle karşı karşıya kalınca canından oldu Guevara.

Dönelim tekrar kişisel çapta «kurtarma» alanına. Size bütün bunları bana neyin düşündürdüğünü söyleyeyim.

Haber, Yeni Gine'den.

O taraflardaki yamyamları kötü huylardan ve çeşitli terbiyesizliklerden kurtarmak niyetiyle ormana dalan iki Hıristiyan misyoneri bir de bakmışlar ki yabanilerin köy meydanında bir herif direğe bağlanmış, elden gitti gidiyor.

Hemen Hazreti İsa aşkına orta yere atılıp «Günahtır, ayıptır ve de yasaktır» yollu lâflar etmeye başlamışlarsa da cemaat bu çıkışı pek olumlu karşılamamış. En çok da direğe bağlı âdem öfkeli görünürmüş törenin yarıda kalmasına.

İçişlerine karışılmasını protesto etmek için hemen onu çözüp misyonerlerden birini direğe bağlayıvermişler. Ve çözülen herif bir mızrağı kaptığı gibi fukara papazın işini bitirmiş. Öteki misyoner de sıradaymış ama bereket versin yeni tören günü gelmeden hükûmet kuvvetleri meseleyi duyup adamcağızı geri almışlar...

Bilmem ama, bazan bana öyle geliyor ki bizim memlekette «kurtarılacak» kişilerin eğilimlerini yeteri kadar hesaba katmadan «kurtarıcı» rolüne çıkmaya teşne akıldane enflâsyonu var hafiften.

Yukarıdaki kıssalardan çıkarılacak hisseyi belirtmeye bilmem hacet var mı?

Şu kadarını hatırlatmak yeter: Kurtarılacak kişileri seçmesini bilmeyen acemi kurtarıcıları sonuçlardan kurtarmak güç oluyor.

Refik ERDURAN

Ekmekler yine küçüldü. — Gazeteler —

Ekmek aslanın burnunda!

BİLEN KAZANIYOR

ÇAPRAZDA

— No. 2 —

Sevgili okurlarımız,

Geçen sayıda başladığımız «BİLEN KAZANIYOR» yarışmasının konusu şudur: Her sayıda bir hikâye yayınlanacak ve bu hikâye ile ilgili bir soru sorulacaktır. Bu soruların cevaplarını okurlarımız vereceklerdir. Yarışmamız sekiz sayı sürecek ve her hafta bir hikâye bir de kupon yayınlanacaktır.

Yarışmaya katılmak isteyen okurlarımız:

1 — Hikâye ile ilgili sorunun cevabını bir kâğıda yazıp, «BİLEN KAZANIYOR» kuponu ile beraber aşağıdaki adrese göndereceklerdir:

AKBABA DERGİSİ YARIŞMA SERVİSİNE
DİVANYOLU — İSTANBUL

2 — Her doğru cevabın karşılığı 25 liradır. Okurlarımız, «BİLEN KAZANIYOR» yarışmasına bir sorunun cevabı ve bir kuponla katılabilecekleri gibi; sekiz hikâyenin cevabını sıra numarasına göre yazıp, sekiz kuponla birlikte de katılabilirler.

Böylece 25 liradan 200 liraya kadar kazanma şansları olur.

3 — Doğru cevap verenler arasında kura çekilecek; kura sonucu 25, 50, 75, 100, 125, 150, 175, 200 liralar kazanan okurlara ayrıca Akbaba Yayınlarından birer kitap da armağan edilecektir.

BİZ Kaçın Kurrasıyız Cevat Çepe, salon penceresinin tülleri arasından, karşı balkondaki kadının uygun yerlerini dikizliyordu. Kadın da, dikizlendiğini biliyordu ki her halde, pek cömert davranıyor; «şu balkonun altında bir saattir yutkunup duran sokak satıcısını da Allah yarattı» demiyordu. Neyse ki çekildi de balkondan, zavallı satıcı da itelemeye başladı sebze arabasını.

Cevat Çepe, gümüş sigaralıktan bir sigara aldı, gezinirken yaktı ve masanın başındaki koltuğa bıraktı kendini:

— «Demek evleniyorlar ha? Hadi bakalım... Ulen sersem, maymun bile, yutacağı nesneyi önce orasına ölçer... Sen kiiiim, Jülide'yle evlenmek kim! Biz kaçın kurrasıyız!...»

Telefonu çevirdi:

— «Eloo!... Meraba Rıfkı!... Nasılsın?... İyi parçalar var mı elinde lan?... Sen ne keratasın seen!... Kim var yanında şimdi, doğru söyle?... Füsun diye bir hanım... Peki, peki.. Allah versin!... Bizim Füsun yok evde... Konuşmuyoruz zaten... Geçinemiyoruz be oğlum, zorla değil ya!... Hadi lan sen de... Cevat'a karıya ne be! Elimi sallasam ellisi... Hadi hadi, bırak gevezeliği de... Haa, bana bak; Jülide'nin Sami'yle evleneceği doğru mu lan?... Yaa, demek doğru? .. Hımmm... Yâni bizim dikkulak Sami, kızın hazırını yiyecek öyle mi?... Yesin, yesin.. âfiyet olsun... Görürüz bakalım!... Biz kaçın kurrasıyız be oğlum!... Eğer ben de o kızı ona yedirtirsem, Cevat demesinler bana da!... Zevzekliği bırak da... Akşama geliyorsun değil mi?... Hadi... Tatlı tatlı ye, o yanındaki Füsun hanımı... Ah eşşoğlu...»

Gözlerinde şeytanca parıltılarla oturdu masanın başına kâğıt tomarını çekti önüne:

— «Bir mektup ona, bir mektup ona...»

Sinsi sinsi gülerek yazmaya koyuldu:

«Sevgili Jülide;

....»

İmzayı çaktı, özenle katladı mektubu, zarfa uzandı. Kapının zili çaldı. Kalktı. Postacıydı. Bir tomar mektup, gazete, bir de telgraf uzattı. Teli ivedilikle açan Cevat Çepe:

— «Neee!» diye hırladı. «Trafik kazası mı? Vah zavallı Tülin... Tuuu Allah kahretsin!...»

Süklüm püklüm döndü salona, posta tomarını masaya fırlattı, büfeye gitti, viski aldı, çöktü koltuğa:

— «Ne güzel kızdı, Yârabbim! Vah vah vah...»

Belki bir saat, öylece kaldı. Kalktı, yeniden viski aldı. Mektup ve gazeteleri isteksizce didikleyip itti bir kıyıya. Kâğıt tomarını önüne çekti, ikinci mektuba başladı:

«Sami, aziz dostum;

....»

İmzayı çaktı. Sinirliydi. Mektubu katladı, zarfa uzandı. Zarfın üzerini yazarken telefon çaldı. Bir kadın tanıdığıydı. Uzun uzun konuştular, gülüşüp şakalaştılar. Telefonu kapatmıştı ki kapının zili çaldı. Kapıcıydı. «Bir emriniz var mı?» diye soruyordu. Savdı başından, salona döndü. Telgrafı bir kez daha okudu. Yeniden viski aldı. Kısa bir kaç mektup daha yazdı. Zarfların üzerini yazıyordu ki kapının zili çaldı. Kapıcıydı yine; «Bir saat kadar buradan ayrılıyorum, onun için rahatsız ettim efendim» diyordu.

— «Bi dakka öyleyse...» dedi Cevat Çepe, salona döndü.

Kafası karmakarışıktı. Telgrafı alıp masadan, fırlattı. Gazeteleri, mektupları sağa sola savurdu. Yazdığı mektupları zarflarına korken telefon çaldı. Mağazadan, acele kendisini istiyorlardı. «Çok önemli bir durum var» dı. Mektupları kapıcının eline tutuşturdu, para verdi, döndü salona. Sıkıntıdan ıslık çalıyor, bir yandan da orasını burasını düzeltiyordu. Viskisinden bir yudum daha aldı, çıktı evden. Arabası kapıdaydı.

* * *

Jülide, okumakta olduğu kitabı yüzükoyun bıraktı divana, hizmetçi kızın getirdiği zarflardan rastgele birini açtı:

«Sami, aziz dostum;

İnan ki çok özledim seni. Son günlerde ne kadar yalnız kaldığımı ve bunaldığımı bilemezsin! Böyle günde bir dost, bütün dünyaya bedel oluyor. Bir arada olsaydık, belki sen bana bir yol gösterirdin. Senin fikirlerine, görüşlerine her zaman büyük saygım olmuştur. Yüzün diye değil Sami, sen, tanıdığım insanların en dürüstü, en namuslusu, en dostcanlısı ve en vefalısısın. Sana sık sık yazamıyorsam, bil ki, şu rezil işler yüzünden. Füsun'la da geçinemiyoruz, yakında boşanacağız. Bu tecrübeden sonra anladım ki, evlilik bana göre değil.

Sen ne yaptın? Sağlığın nasıl? Duyduğuma göre, yakında evleniyormuşsun. Muhittin beyin kızı Jülide'yle, öyle mi? Aman Sami'ciğim, ne yapıyorsun sen? Kulaklarıma inanamadım, duyunca haberi. Bizim Sami böyle bir yanlışlık yapmaz, dedim. Benim tanıdığım Sami, pırıl pırıl, şerefli, haysiyetli, gururuna düşkün, örnek bir insandır, dedim. Jülide ise, kırdığı kırkı geçmiş, posası çıkmışın biridir. Böyle bir sürtükle nasıl evlenirsin Sami'ciğim? Yanılmayan bir Allah ama, göz göre göre de kendini ateşe atmaz bir insan. Üstelik de saralıdır Jülide. Kendisini çok iyi tanırım. Bunca pislikten sonra, şimdi de senin başına mı ekşimeye çalışıyor yoksa? Haber beni çok üzdü, Sami'ciğim. Beni bu konuda aydınlatırsan memnun olurum. Çok iyi düşünmelisin. Gözlerinden öperim, aziz kardeşim.

Cevat Çepe»

Jülide, karara sarara okudu mektubu. Bir süre sonra bir kez daha okudu. «Cevat ha?» diye söylendi. «Vay aşşağılık yaratık! Oysa bir kötülük filân yapmış değilim ben kendisine.»

Sami, odacının getirdiği zarflardan birini kayıtsızca açtı:

«Sevgili Jülide;

Bu mektubu, son günlerde duyduğum bir haber üzerine yazdığımı sanma. Sana bir kaç mektup yazdım, ne yazık ki cevap alamadım senden. İşlerimin çokluğu nedeniyle de bizzat gelerek seni ziyaret edemedim. Ayrıca, Füsun yönünden de sinirlerim iyice bozuktu. Bu konuyu da bugünlerde hallediyorum. Füsun'la ayrılıyoruz. Zaten bu evliliğin, anne hatırına bir evlilik olduğunu biliyorsun. Ben seninle evlenmek istiyordum, fakat olmadı. Şimdiyse, tamamen özgür bir insanım. Ancak, şu günlerde duyduğum bir haber, aklımı başımdan aldı. Kuzum sen delirdin mi Jülide? Sami Savak denen o bayırturpunu da nerden buldun? Kendini bilen bir kadın, o aşşağılık, o sahtekâr, o haysiyetsiz, beş para etmez herifle nasıl evlenir? İnanmak mümkün değil bu habere! Fakat ben, her ihtimale karşı, sana bu mektubu yazmayı ve arkadaşlık görevimi yerine getirmeyi uygun gördüm. Aklını başına topla, Jülide! Sami denen o hıyar, benim en yakın arkadaşımdır. Kafasının dipköşelerini bilirim sersemin. Üstelik de, çok affedersin, erkek bile değildir o. Sami'nin niyeti, sana koca olmak değil, babanın mirasına balta olmaktır. O seni bulduysa, sen bir aptalmışsın. Eğer sen onu buldunsa, yazıklar olsun sana! Güzelsin, gençsin, varlıklısın, elini sallasan ellisi. O halde, bu yüzkızartıcı karar da nerden çıktı?

Benden uyarmak, sevgili Jülide; gerisi, senin bileceğin iş. Mektubunu merakla bekliyorum. Seninle mutlu olabileceğimi sanıyorum. Sevgiler, saygılar.

Cevat Çepe»

Sami, sinirden titreyerek, yutkuna yutkuna okudu mektubu. Sonra bir kaç kez daha okudu. «Vay namussuz herif vay!» diye söylendi. «Bunları yazan Cevat ha? Vay yılan vay!» Mektubu zarfına koydu, başını elleri arasına aldı.

* * *

Jülide, Cevat'ın mektubunu, bir mektuba iliştirerek, Sami'ye yolladı. Sami de, Cevat'ın mektubunu bir mektuba iliştirerek, Jülide'ye postaladı. Cevat'ın, kendisine yazdığı mektubu okuyan Sami, karnını tuta tuta güldü, güldü, güldü, «Vay alçak vay!» dedi. Cevat'ın, kendisi-

NÜFUS SAYIMINDA :

— Beş kişiyiz memur bey... Ben, karım, üç de çocuk!..

Aydın Yalçın, Demirel'e rakip çıktı. — Gazeteler —

İlk göz ağrısı!

ne yazdığı mektubu okuyan Jülide de güldü, güldü, güldü, «Vay sersem vay!» dedi.

* * *

Bir ay kadar sonra bir gün Cevat Çepe, salonda oturmuş, pipo içerek düşünüyordu. Kapının zili çaldı. Postacıydı. Cevat Çepe, postayı alıp salona döndü, koltuğa yayıldı, zarflardan birini yırtarcasına açtı. Rengi sapsarı oldu birden, titremeye başladı. Mektup şuydu:

«Eşsiz dostumuz Cevap Çepe;

Biz, Jülide ile Sami, senden o mektupları alıncaya kadar birer arkadaş, birer dosttuk. Evlenmek diye bir şey yoktu aklımızda. Böyle bir haberi kim yaymış, bilmiyoruz. Fakat senden o mektupları aldıktan sonra düşündük, dostça öğütlerine uyarak evlenmeye karar verdik. On gündür evliyiz ve çok mutluyuz. Her ikimiz de sana nasıl teşekkür edeceğimizi bilemiyoruz. Minnet borcumuzu ödemek üzere, bu yakınlarda seni ziyarete gelmeyi düşünüyoruz. Hangi gün gelmemizin uygun olacağını bildirirsen seviniriz.

Jülide — Sami»

Cevat Çepe, mektubu avucunda ezdi, ayakları altına attı, koltuğa biraz daha gömüldü, gözlerini yumdu. O sırada, karısı Füsun girdi salona. Bir süre dikildi Cevat'ın tepesinde, sonra:

— «İyi akşamlar..» dedi.

Başını çevirmeden:

— «İyi akşamlar..» dedi Cevat.

Bir süre daha bekleyen Füsun, acı acı gülerek:

— «Kuzum» dedi, «böyle kara kara düşününceye kadar, bir Evlendirme Bürosu kursana sen!»

Cevat, birden toparlanıp kalktı ayağa:

— «Ne demek istiyorsun?»

— «Bir şey dediğim yok» diye gülümsedi Füsun. «Allahaısmarladık demeye gelmiştim de..»

Ağzı açık, kalakaldı Cevat. Neden sonra:

— «Nereye?» diyebildi.

Füsun:

— «Seni bu mutsuzluktan kurtarmaya!» dedi. «Benim de mutlu olmak hakkım!»

Cevat'ın cevap vermesini beklemeden çıkıp gitti.

Koltuğa yığılıp kalan Cevat:

— «Mutlaka onunla..» diye söylendi.

Korkmazgil

SORU : Kimdi o?

YEDİ GÜN

PAZARTESİ

Günahlarını almışız

Ekmek gramajının yeniden ayarlanması neler getirmemişti aklımıza...

Otuz gram azalttılar diye fırıncılara düşman gözüyle mi bakmamıştık, Belediyeye mi çatmamıştık, «Gidi somun düşmanları» diye dil uzatmaya mı kalkmamıştık!

Tıp adamlarının açıklamasını gazetelerde okuyunca kendimizden utandık doğrusu:

«Fazla ekmek yiyenler, şeker hastalığına yakalanıyor!»

Aşkolsun adamlara... Bizim pek önemsemediğimiz Fırıncı - Belediye ikilisi, sağlığımız açısından hekimlerden fazla çaba harcıyorlarmış demek.

Zam nedeniyle şeker yükselince, hasta olmayalım diye hemen otuz gram düştü ekmek!

SALI

İki eksik kaldı

Önceleri pek akıl erdiremiyorduk ama, işi insan kaçakçılığına döken çeşitli ülkelerdeki gerilla örgütlerinin ortak niyetleri, Kanada'da bir Bakanın kaçırılmasıyla belli oldu.

Şimdiye kadar neler yapmadılar ki...

Diplomat kaçırmakla işe başladılar, derken Büyük Elçilere, yüksek rütbeli subaylara, parlâmenterlere el attılar. Şimdi kaçırılan bir Bakan...

Anlayacağınız, hükûmet kurmak için kaldı iki eksikleri... Bir Başkanla bir Başbakan da bulup yürütürlerse şayet, kuruldu gitti demektir topraksız karma devlet!

ÇARŞAMBA

Ceza yağmuru

Atabey'in, etiketsiz ve faturasız mal satanların dükkânlarının kapatılacağı ve fotoğrafları çekilerek halka tanıtılacaklarını açıklaması, ilk olarak iki dükkân sahibinin başını yaktı.

Bunların biri manav, diğeri eczacı... Suç da ne etiket, ne fatura...

Manavınki, yüz kuruşluk üzümü ikibuçuk liradan sürmek; eczacınınki, ilâç fiyatlarını yüzde on düşürmek!...

PERŞEMBE

Ne yapsın çocuklar?

«Eğitim sistemi A'dan Z'ye değişecek» dendi, sezonun başlamasıyla eski sistem yürürlüğe girdi.

İşte ilk haberler:

«Tek ders sınavının yenilenmesini isteyen veliler, Levent Lisesini işgal etti!»

En genci kırkbeş, elli yaşında olan koca koca insanlar liseye girer de diğerleri durur mu?

Haydi ötekiler de peşlerinden!

«Polis, Levent Lisesine girdi!»

«Öğretmenler Levent Lisesine girdi!»

Öğrenciler nerede diyeceksiniz.

Ne yapsın çoluk çocuk? Anası - babasıyla, polisi - jandarmasıyla, müdürü - hocasıyla işgal edince liseyi; daha az gürültülü diye gençler yine seçti diskoteği!

CUMA

Başlığa bak, durumu anla!

Haber başlıkları dikkatinizi çeker mi bilmem:

«Kumkapı liman inşaatı hızla ilerliyor.»

Fakat İstanbul hâlâ limansız!

«Aksaray geçit inşaatı hızla ilerliyor.»

Ama Aksaray'da bir yol bulup geçmek hâlâ imkânsız!

«Halkapınar spor tesislerinin yapımı hızla ilerliyor.»

Fakat Akdeniz Oyunlarına yetiştirilmesi, Olimpiyat Komitesince «İmkânsız!»

Bizde «Hız» demek, «İmkânsızlık» anlamına geldiğine göre, şu açıklamayı nasıl değerlendirelim acaba?

«Kalkınma hızımız yüzde yediyi buldu.»

Şimdi, «Oh oh refah kapımıza dayandı» diye bayram mı yapalım, yoksa «Tüh, refaha ulaşmamız yine imkânsız bir hal aldı» diye karamsarlığa mı kapılalım?

CUMARTESİ

Can sıkıntısı

Kimi dertten sokağa dökülürmüş, kimi zevkten... Dünya kadınlarının derdi de bir başka türlü. Bakıyorsunuz canı sıkılan kâğıda mürekkebe sarılıyor, fırçayı kapan bir şeyler karalıyor, işini bitiren elinde hazırladığı pankart, sokağa fırlıyor:

«Maksiye hayır!»

Karşı taraf durur mu? Haydi onlar da sokağa:

«Midiye evet, miniye hayır!»

Gelsin berikiler:

«Miniye evet, midiye hayır!»

Aman hanımefendiler lütfen hükûmete bırakınız siz bu işi... Aldıkları kararlarla niyetlerini belli ediyorlar. Ve sanırız, «Miniye, midiye, monikiniye, bikiniye evet, tepeden tırnağa giyime «Hayır» diyorlar.

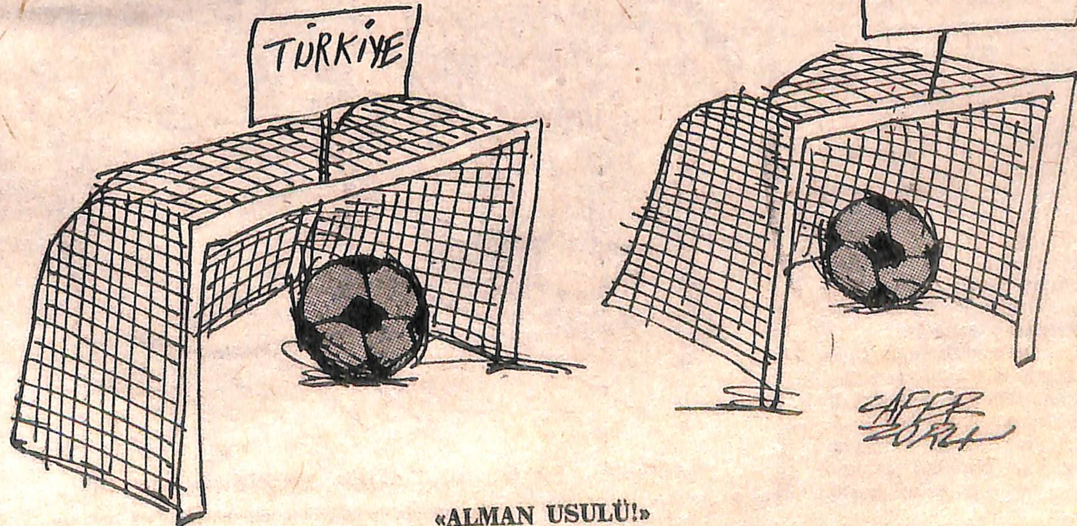
PAZAR

Sebebi vardır

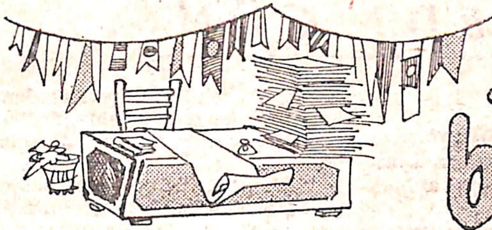
Erbakan, «Allahın izniyle tek parti olacağız» demiş.

Sanırız duyan yanlış duydu. Üstad, «Tek kişilik parti» dedi, muhabir gazeteye «Tek parti» şeklinde haber gönderdi.

Vedat SAYGEL

«ALMAN USULÜ!»

Selim beysiz bir bayram

VEDAT SAYGEL

VAKTİYLE halkın ayağını kim kestiyse Allah razı olsun, bizim daireye kadroda görünenlerden başka kimsecikler uğramaz. Ne müfettiş yüzü görürüz, ne müracaatçı... Ekim ayı gelip de ilk kar düştü mü, müfettiş gelmek istese de gelemez bizim tarafa... Yaz sıcaklarının basmasını, yolların açılmasını beklemek zorundadır.

Yurdun çeşitli bölgelerinden postalanmış biz üç sürgün, yirmi gün kadar önce asık suratla indiğimiz istasyonda müdür Selim beyle, hademe Ömer efendi tarafından büyük bir içtenlikle karşılanırken, bu yakınlığa bir türlü akıl erdirememiştik. Sevinçle boynumuza mı sarılmamışlardı? Bavullarımızı mı taşımamışlardı? İlçeye hareketten önce şehrin en temiz lokantasında karınlarımızı mı doyurmamışlardı?...

Sürgüne değil de, daireyi teftişe gelmiştik sanki! Sonra öğrendik ki, geçen yılın o koca kışını karşılıklı oturarak geçiren adamlar insan yüzüne hasret kalmışlar da haberimiz yok!

İki demirbaş, üç sürgün, çabucak kaynaştık biribirimizle. El üstünde tutuluyoruz. Nazara falan geleceğiz diye aklı gidiyor Selim beyin. Topluca oturduğumuz oda birazcık soğur gibi olsa:

— Aman Ömer efendi sobaya odun at kardeşim, diye emri basıyor Selim bey. Allah korusun arkadaşlar hasta masta olurlar da...

Otura otura ağrımaya başlayan kabalarımızı dinlendirmek için birazcık yerimizde kımıldasak:

— Koş Ömer efendi, arkadaşlara birer minder getir, diye hademeyi eve gönderiyor Selim bey.

Esnesek:

— Haydi Ömer efendi çayları tazeleyiver, arkadaşların uykusu açılsın, diye sesleniyor.

Hay Allah, meğer ne güç şeymiş sürgünlük! On yıllık memuriyetimin dokuz yılı sürgünde geçti, ama böyle bir şey ilk kez başıma geldi! Daire var, müracaatçı yok. Kadro var, iş yok. Bütün evrak zimmet defteriyle maaş bordrosu... Sağolsun Selim bey, bordroyu imzalama işini bile bizlere bırakmıyor. Akıllı adam... Çabucak öğrenmiş bizim imzaları.. Hangimiz bordroya eğilsek:

— Zahmet etmeyin, siz başka işlere bakın, deyip çakıveriyor imzayı!

Kazara bir vatandaş gelse de iki satırlık bir dilekçe verse, daha biz ellerimizi uzatmadan:

— Görüyorsunuz arkadaşların başlarını kaşıyacak vakitleri yok, diye uzanıyor vatandaşın eline. Verin bana...

Kimsecikler akıl edip göndermez ya, bir resmî yazı gönderilse, bizden önce iki demirbaştan biri davranıyor. Ya Ömer efendi, ya Selim bey:

— Bununla ben ilgilenirim, siz diğer işlere bakın, diye kesiveriyorlar yazıyı getirenin yolunu.

Bir gün, beş gün derken bir üç sürgün, yeni işimize alıştık gittik!

Telefon çalıp da:

— Alo, dense..

— Alo konusu Selim beyi ilgilendirir, lütfen kendisini arayınız, deyip kapatıveriyoruz telefonu.

Postacı bir evrak getirip de imza isteyecek olsa:

— O iş Selim beyin görevidir, diye savıyoruz başımızdan.

Hoş, bu gibi yorucu işler de binde bir çıkıyor ya... Haftanın iki günü tatil yapıyoruz, beş günü karşılıklı oturup biribirimizin yüzüne bakıyoruz. Ama Kaytarıcılık yok haa... Hepimizin iş ahlâkı biribirimizinkinden daha sağlam. Saat dokuz dedi mi dairedeki yerlerimizi alıyoruz, akşam beş, evlerimizin yolunu tutuyoruz. Öğle paydoslarını bile içerde geçiriyoruz. Hani ihbar üzerine Bakanlık tarafından baskın yapılsa, gelecek kişinin içeri girip yoklama yapmasının hiç gereği yok. Kadronun tamam olup olmadığını anlaması için kapıdan başını uzatıp, basamaklardaki ayak izlerini sayması yeter. Garanti her basamakta beş tek ayak izi görecektir.

Bir keresinde merdivenin tam ortasına rastlayan basamakta altı iz görülmesi, bizleri az telâşlandırmamıştı... Altıncı izin sadece bir basamakta oluşuna akıl erdiremeyen Ömer efendinin:

— Hırsız vaaar! diye bağırması hepimizi yerlerimizden fırlatmıştı.

Ara tara kimsecikler yok. Gerçi hırsız girse ne yapar, neyimizi çalar? Fakat kazın ayağı öyle değil. Hırsız bu... Sırf hırsızlık olsun diye bizim bordroyu yürütse yeter! Neden sonra anlaşıldı ki, sayımda fazla çıkan bu altıncı ayak izi, Ömer efendinin tabanına aitmiş. Sabah merdiveni çıkarken yüreğinde bir çarpıntı hissetmiş, orta basamakta durup biraz dinlenmiş. Eh, iki ayağı birden aynı basamakta kalınca da, izler altıya yükselmiş!

Bu olaydan sonra korkudan mı, üzüntüden mi bilinmez, yatağa düştü Selim bey! Kadro indi dörde... Kendimizi işe vermiş harıl harıl çalışıyoruz. Kimimiz eski bir gazetenin bulmacasını çözüyoruz, kimimiz mektup yazıyoruz. En dalgın olduğumuz bir sırada telefonun zili, hepimizi sıçrattı yerlerimizden! Alıcıyı kaldıran arkadaşlardan biri:

— Yanlış kardeşim, burada o isimde kimse yok, diyerek bıraktı yerine.

Zil yeniden çaldı. Bu kez ben açtım telefonu.

— Burası vilâyet, diyordu karşıdaki ses.

— Eee, dedim, vilâyetse n'olmuş yâni?... Burası da ilçe...

— Kardeşim, vali beyin emrini iletmekle görevliyim.

Hay Allah... Vali nerden buldu izimizi? Karşıdaki boyuna konuşuyor:

— Biliyorsunuz, yarın Cumhuriyet Bayramı...

— Haa, diye fısıldadı arkadaşlardan biri. Tatil yapacağımızı hatırlatıyorlar.

Vay canına, biz işlerin çokluğundan, gazete yokluğundan bayramları da unutmuşuz. Hemen takvime bir göz attım:

— Tatil beş gün değil mi?

O beni duymuyor bile... Bizim tatili atlayıp boyuna ilçede bayramın nasıl kutlanacağını anlatıyor.

— Kardeşim, Cumhuriyet Bayramı Selim beyi ilgilendirir, diyeceğim sırada, Ömer efendi kapattı ağzımı:

— Ne yapıyorsun bey, dedi. Hatırlattığı için teşekkür edeceğine adamı neden paylıyorsun?

Millî bayramlarda günün anlam ve önemini belirten nutuk çekme işi, bizim dairenin göreviymiş meğer.

— Eee?...

— E'si bu... İlçede bayram yapmanın güçlüğü mü var? Yol kıyılarına ikişer bayrak, birer ağaç dalı astın mı, ilçe donandı demektir. Belediye davulunu tutar, bir çöp kamyonuyla bir itfaiye arabasını resmi geçite sokar, okul çocuklarıyla, esnaf yürüdü mü tören biter.

— Peki, bize ne kalıyor?

— Konuşma kısmı... Belediye Başkanıyla öğretmenler de konuşur ama, devlet dairesi olduğumuzdan en güzelini yapmak bize düşer. Kulakları çınlasın, Selim bey babasının hayrına almıyor bu maaşı... Bayram mı var? O konuşmadan başlamaz şenlik. Düğün mü var? İlle önce o konuşacak, sonra nikâh kıyılacak!

Hepimizi aldı bir düşünce... Selim bey hasta olduğuna, devleti temsilen bizim daireden birinin ille konuşması gerektiğine göre ne yaparsın? Konuşmayı kime hazırlatırsın? Kürsüye kimi çıkartırsın?

Üç sürgün, kâğıtlara kalemlere sarıldık, başladık düşünmeye... Kutlanacak olanın millî bayramlarımızın en büyüğü olduğunu biliyoruz ama, hiç birimiz iki kelimeyi bir araya getiremiyoruz!

Tatile falan aldırmadan o gün akşama kadar düşündük durduk, dairenin kapalı olması gerektiği halde ertesi sabah şafakla soluğu yine dairede aldık. Kimsecikler tek satır yazmamış! Pencereden baktıkça yüreğimiz ağzımıza geliyor. İlçe halkı tören yerine akmış, belediyenin kiraladığı davul vurmaya başlamış, bizde henüz en küçük bir hazırlık yok!

Çaresizlik içinde kıvrandığımızı gören Ömer efendi:

— Hiç olmazsa Selim beyin önceki bayramlarda yaptığı konuşmalardan birinin yazılısını bulsak, diye akıl verecek oldu:

— Hani, nerede? diye çullandık adamcağızın üstüne.

— Bilmem ki... Dolabındadır desek...

Sarıldık dolaba, kilitli!

— Keser gibi bir şeyler yok mu?

Sapı kırık bir çekiç bulundu. Vur Allah vur! Dışarda davul, içerde çekiç!

Dolabın kapağını parçaladık, tamtakır!

— Başka nerede olabilir?

— Valla ne diyeyim?... Acaba kasaya mı kilitledi? Sonra bir de masasının gözlerine bakın...

Üç sürgün dağıldık üç tarafa, harıl harıl Selim beyin bayram konuşmalarını arıyoruz! Arkadaşların en yaşlısının derdi daha başka... Bayramı, şenliği yapılacak konuşmayı unutmuş:

— Gördün mü başıma geleni, yorgunluğum geçmeden yeniden sürecekler! diye dövündükçe haritada bir yerler arıyor, aradıkça:

— Kurtuluş yok, yaktılar çıramı! diye yeniden dövünüyor!

Üstelik Belediye Başkanının gönderdiği haberci de:

— Haydi kardeşim tören saati çoktan geçti, diye başımıza dikilmez mi?

— Bir onbeş dakikacık daha müsaade ediver, diye sırtını sıvazladık. Halkı oyalamak için çöp kamyonu bir iki kez gitsin gelsin, o gidip gelene kadar biz oradayız!

Dövüne söylene haritada sürüleceği yeri araştırıp duran arkadaşa:

— En yaşlımız sensin, dedim. Cumhuriyetin ilânını bilirsin. Kürsüye çıkıp o günden bugüne kadarki hayatını anlatsan, Cumhuriyetin getirdiği nimetleri göz önüne sermiş olursun.

— Ben zaten yanmışım, bir de siz yakmayın, diye sarıldı ellerime.

— Yaparsın.

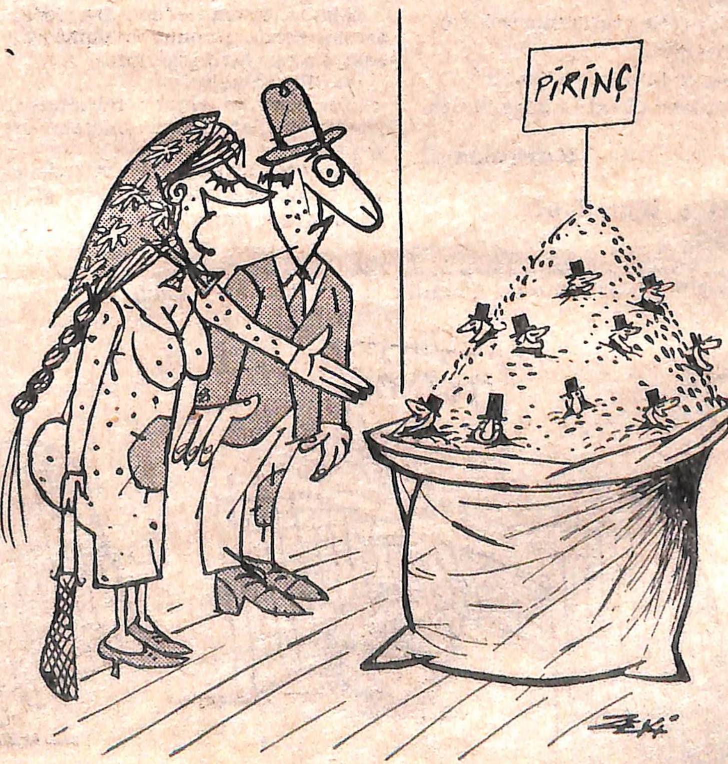
— Vallaha yapamam!

— Halk önünde konuşur gibi şurada bir dene yahu...

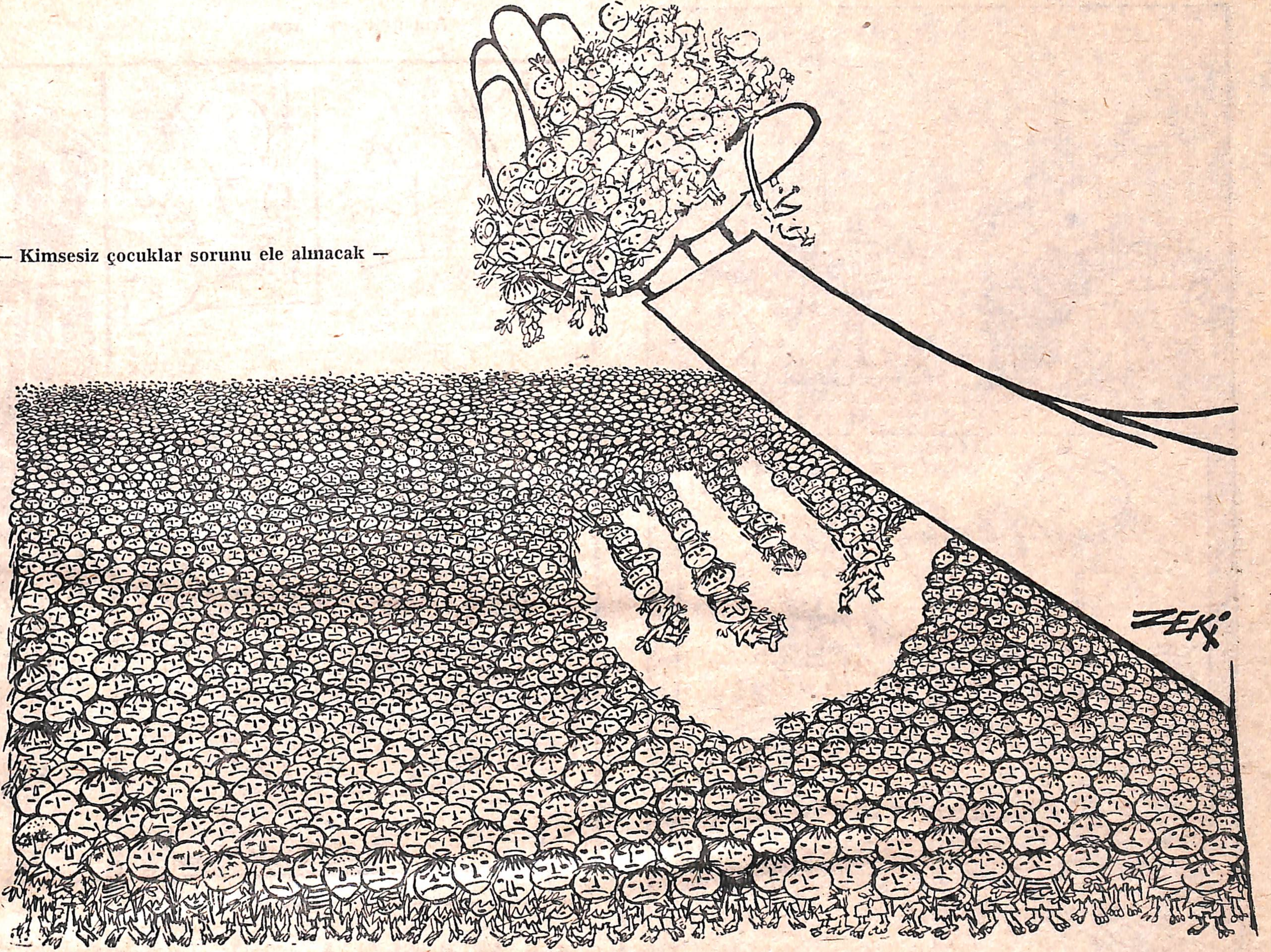
Koltuklayıp çıkardık bir masanın üstüne. Mahkeme huzurunda yargıca ifade verip beraatini isteyen bir sanık gibi büktü boynunu:

— Cumhuriyetin ilânına tanık olan bendeniz, 1916 yılında bir memur babanın tek çocuğu olarak dünyaya gelmiş, gençlik yıllarım babamın peşinde oradan oraya sürül-

Pirinç fiyatları durmadan yükseliyor. — Gazeteler —

— Bunlara oy verir misin? Ayıkla pirincin taşını şimdi!..

— Kimsesiz çocuklar sorunu ele alınacak —

mekle geçmiştir Merhum pederin hayata gözlerini yummasıyla aynı mesleğe atılan bendeniz...

Üçüncü arkadaş:

— Araya Cumhuriyeti de kat, diye fısıldadı.

— ...... Cumhuriyetin getirdiği insanca yaşama anlayışı ile icra yoluyla eşyaları kapıya yığdırılan bir kiracı gibi üç ayda bir daireden daireye atanmış, ilden il'e yollanmış, ilçeden ilçeye sürülmüş, alnımın akı ile bugün Doğu sınırının son noktası olan şu ilçede huzurunuza gelmişim.

Üçüncü arkadaş:

— Böyle konuşma olmaz, dedi. Sen konuş.

— Bu kadarını da beceremem ki...

— Becerirsin. Çocukluğundaki bayramları hatırlasan yeter. Bir iki kahramanlık lâfı edersin, bir iki sağa sola çatarsın...

— Kime çatabilirim yahu?

— Valla bey, diye araya girdi Ömer efendi. Hükûmete çatma da kime çatarsan çat! Aksi halde çil yavrusu gibi dağıtırlar hepinizi! Sürerler!

Sürülmeye alışığız ya, işin kötüsü sürülürsek gidecek yerimiz kalmadı. Gele gele dayandık sınıra... Başın dönüp de bir yalpalasan garanti yabancı ülkelerden birinin topraklarına girdin demektir!

Arkadaşlar dayana, ben direne çıktık kürsüye. Millette bir alkış!

— Aman, diye fısıldıyorum bizimkilere, yalnız bırakmayın beni. Unuttuğum yerde kendi aklınıza geleni hatırlatın. Pot kırdığım yerde kolumu çekin, ayağıma basın.

— Tamam. Başla sen.

Başlayacağım ama, aklıma gelmiyor ki... Ensemden biri:

— O karanlık günler olmasaydı, bugünü göremezdik, diye fısıldadı.

O cümleyi yüksek sesle tekrarlayıp, devamını getirdim:

— Evet, olamazdı. Bir yanda hilâfet, bir yanda...

— Hilâfeti atla, diye fısıldadı bir arkadaş. Yoksa canımızı kurtaramayız!

Açtım ağzımı, yumdum gözümü:

— Vatan dört bir yanından sarılmış, İstanbul düşman çizmelerinin altında kalmış! Kahpe Fransızlar, kahpe Yunan...

— Aman sözünü geri al, diye fısıldadı bir başka arkadaş. O lâf yirmi yıl öncenindi. Ülkelerarası ilişkiler bakımından...

Sarhoş gibiydim:

— Affedersiniz, diye baştan aldım. Aslı şu: Vatan dört bir yandan sarılmış, kardeş Fransızlar, kardeş İngilizler, kardeş Yunan, Cumhuriyetin ilânında hazır bulunmak için bir kaç yıl öncesinden memleketimizde kamp yapmıştı. İşte bu şartlar...

Biri:

— Büyük kurtharıcımız, diye fısıldadı.

Başka biri:

— İşte bugünleri gördük, diye fısıldadı.

Söylenenleri naklettim, söylenenleri naklettim, ne söylediğimi bilmeden konuşmamı bitirdim.

Attık kapağı daireye, başladık kara kara düşünmeye...

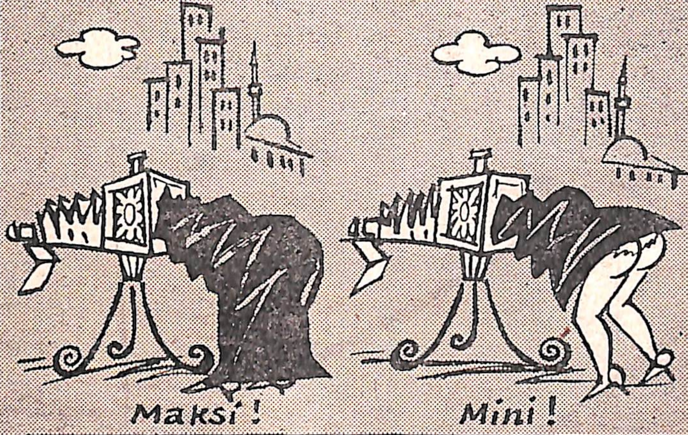
Dün akşam herkes haritada sürülmesi muhtemel bölgeleri araştırırken biri geldi, Ankara'dan bir telgraf getirdi. Titreyen parmaklarımızla açtık ki ne görelim? Sürgün haberi beklerken, dünya barışına, insanlar arası ilişkilerin düzelmesine yardım eder mahiyetteki konuşmamız nedeniyle, kadroca terfimiz müjdelenmiyor mu? Şaştık, kaldık! Şimdi ne söyledik de terfi ettik diye, harıl harıl bayramda yaptığımız konuşmayı dinleyenlerden öğrenmek için uğraşıyoruz.

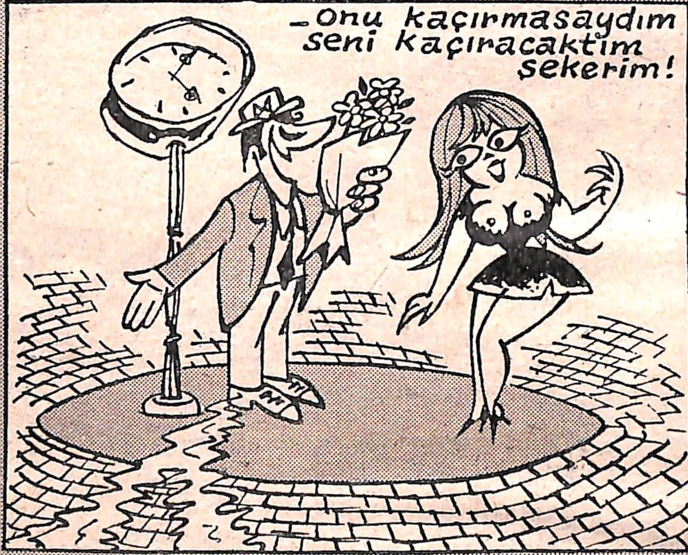
Vedat SAYGEL

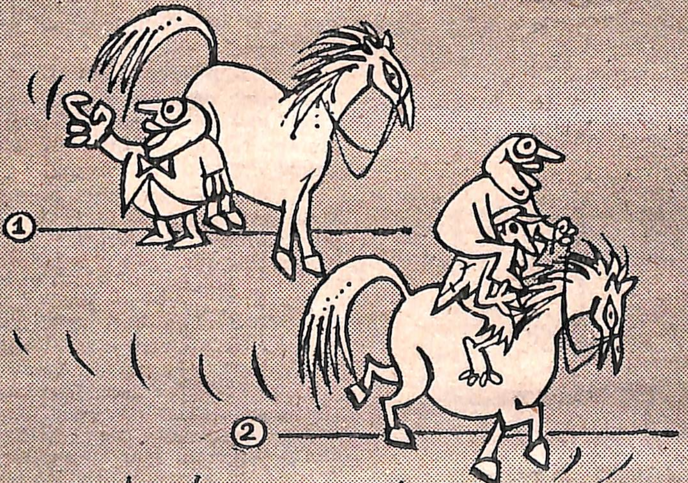
Dişçilik malzemesine de zam yapıldı. — Gazeteler —

Yazısız

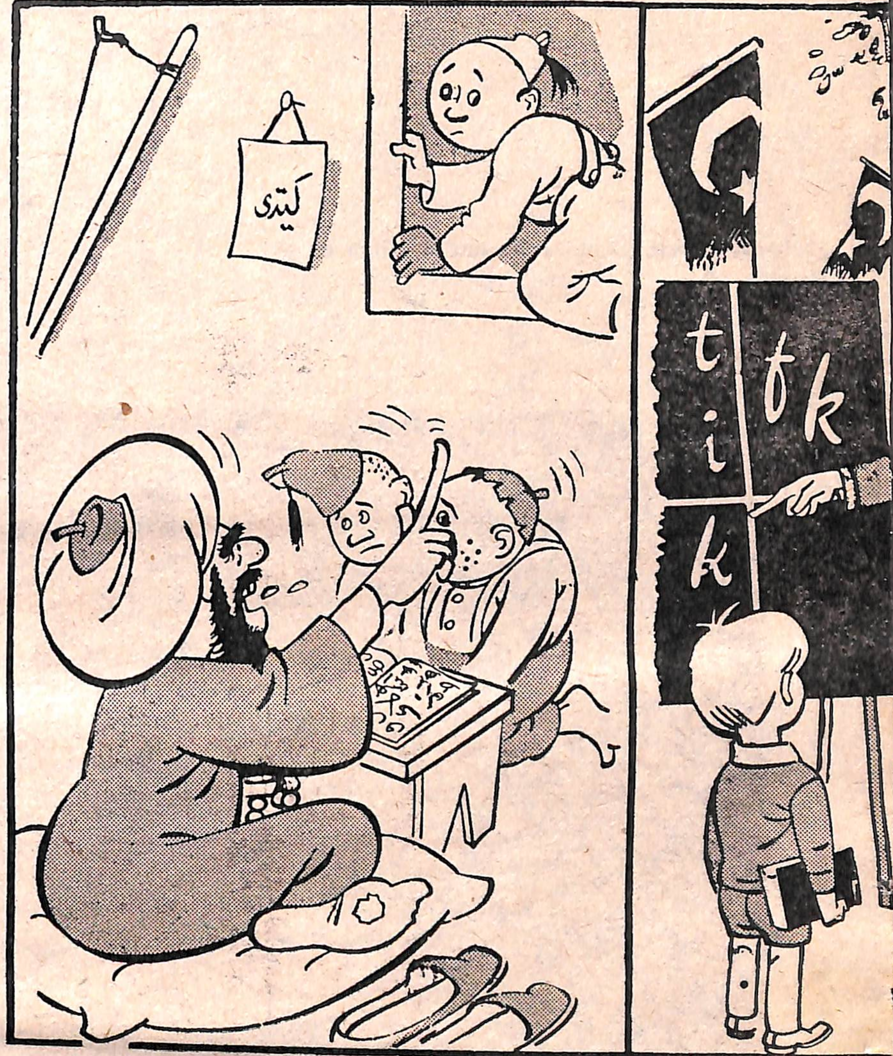

Atatürk'ten önce... Atatürk

ALMANYA...

ALMANYA SİRKECİ'DE BAŞLAR

Almanya Sirkeci'de başlar:
Tahta çantalarla,
renkli bohçalarla...
Almanya Sirkeci'de başlar:
Ali'lerle, Hasan'larla...
Almanya Sirkeci'de başlar:
Ayşe'lerle, Fatma'larla...

Almanya'ya işçiler gider
katar katar...
Almanya treni doymak bilmez;
işçiler yutar...
Almanya treni açlıktan öter
Ve Türkiye'deki işsizlik
Almanya'da biter!..

★

BAŞIBOZUK

Almanya'da bir kaldırımda sallanan
Ve kopup gelmiş Anadolu'dan
bir çınarsın!
Elinde tahta çantan
Gâvur illerinde iş ararsın...

Dur, bekle yeşil ışık yansın!
Sen utanma,
Seni Almanya'ya yollayanlar
utansın!

— Benim açmaktan ho

...ınında...

Atatürk'ten sonra!..

...ğım şemsiye de bu!..

... ŞİİRLERİ

FİLELİ GÜZELLER

Berlin caddelerinde
Güzellerden defile:
Sütyen mütyen Hak getire...
Ve durunca görülen,
Yürüyünce kaybolan bir külot...
Giysileri mini mini bir file...

Geldim,
gördüm,
anladım:
Nafile yaşamışım, nafile!..

★

GÜMRÜKÇÜLER

Şu gümrükçüler
Ne kadar nâzik,
Ne kadar kibar,
Ne kadar uysal insanlar...

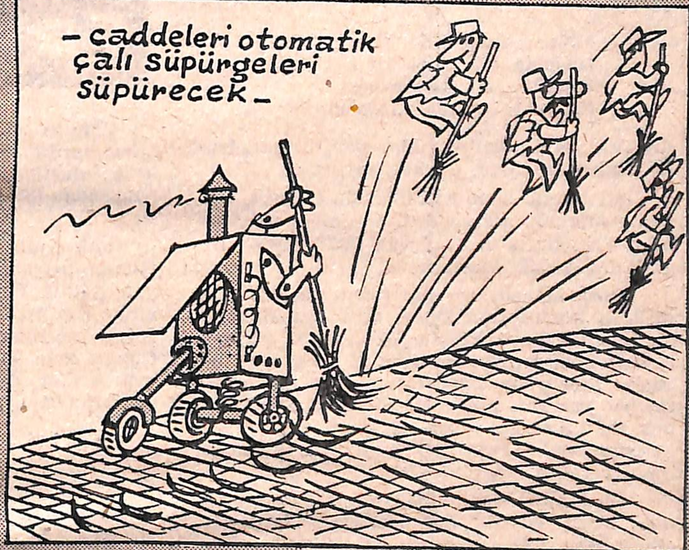
Güzel güzel gülerken
Nasıl usul usul ısırıyorlar...
Ve tencerede yağ gibi
Nasıl sızırıyorlar...

Giden bilir,
Gelen bilir:
Nasıl gözyaşı döktürüyorlar
Ve kök söktürüyorlar...

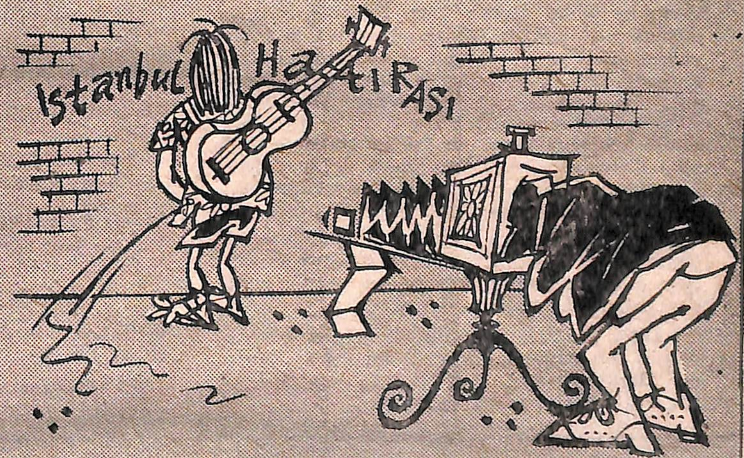
Mukadder ÖZAKMAN

- Erkeklik öldü mü? Yok mu buna takılan?..

Istanbul'daki genel helâlar ihtiyaca yetmiyor - gazeteler -

Yazılı

ERHAN TIĞLI

ÇİÇERO'nun: «Sanki insanın bir ikinci kendisi» dediği «Dost», hayatımızın tadı, tuzu, balı şekeridir Onunla buluruz neşemizi, onunla unuturuz gamımızı, kederimizi...

Eğer dünyada dost ve dostluk denen kavram olmasaydı, yalnız kalır, ikili anlaşmalar yapamazdık, bu yüzden de her işimiz «Dostlar alışverişte görsün» örneği olur, kimseye afyon satamaz, ihtarname alamazdık. Yaa... Gördünüz mü; işin içinde iş varmış...

Dost deyip de geçmeyin. Çok çeşitlidir dostluklar... «Eski dost» vardır, düşman olmayan. «Kara gün dostu» vardır, dostluğundan pişman olunmayan. «Aile dostu», «Baba dostu» vardır, daima saygı gösterilen ve her iş danışılan... Bir de yalancı dostluklar vardır haa... Nasıl, balık yakalamak için oltaya, ağa başvuruluyorsa, bunlara yakalanmak (yakalamak değil) için de çıkar oltasının ucuna azıcık para falan iğnelemek yeter de artar bile.

Halk arasında böyle o biçim dostlukları şiirleştiren:

«Dünya malı elde olsa
Düşman bile dost olur
Elde bir şey kalmayınca
En yakınlar bile akrep olur.»

diye bir yergi dörtlük dilden dile dolaşır, hattâ yazdırılıp evlere, dükkânlara asılır.

İşte bunun içindir ki ölçmeli, biçmeli, aramalı, taramalı, gerçek dost edinmeye çalışmalıdır. Peki bu iş nasıl olacak mı?... Gelin atasözlerine kulak verelim:

«Dost acı söyler» diyor bir atasözü. Demek ki konuşacağız önce, dost mu, düşman mı bilemediğimiz kişiyle. Olmadı mı, acı şeylerden hoşlanmıyor musunuz? Öyleyse bir başka atasözüne başvuralım. **«Dostun attığı taş baş yarmaz»** mış... Ne oldu, ne o? Başınız pek mi kıymetli, yoksa taşlanmayı göze alamadınız mı?... Peki, bir atasözünü daha kılavuz verelim size...

«Dost yüzünden, düşman gözünden bellidir». Nasıl, iyi mi? Bir başka yol daha var. **«Dost başa, düşman ayağa bakar»** mış... Karşılıklı bakışın bakalım şöyle bir...

Nasıl, yine mi bulamadınız bir dost? Sakın siz yanlış bir yol tutmuş olmayasınız... **«Garibin dostu olmaz»** mış. Eğer öyleyseniz boşuna yorulmayın. Zaten **«Dostluk, mantar yemeği gibi»** ymiş, **«zararlı ya da zararsız olup olmadığı ancak yendikten sonra belli olur»** muş... Onun için karşıdan bakmak, bakışmak yetmez. Bakın ne diyor bu konuda Pitigrilli: **«Dost kazığına karşı en iyi savunma tedbiri yine dosttur.»** Yaa... Denemeye değer doğrusu. (Siz bakmayın demin benim «yorulmayın» dememe, sizi denemek istedim!...)

Hayatta mutlaka bir dostu olmalı insanın. Onun için dostu olmayan hemen tez elden bir dost aramalı. Ama «Ayıpsız dost arayan dostsuz kalır» haa, bunu unutmamalı.

Dost dediğin akıllı olmalı yalnız. Çünkü: **«Akıllı düşman, akılsız dosttan yeğdir»** Ayrıca: **«Belli düşman gizli dosttan yeğdir»**, bu söz de kulağa küpe olmalı...

Voltaire, dost ve dostluk konusunda epey karamsardır. Bu karamsarlığını: **«Tanrım, beni dostlarımdan kurtar. Düşmanlarımın hakkından ben yalnız başıma gelirim»** diye belirtir...

Ünlü İtalyan komiği Toto da: «Din kitaplarının hepsinde benzer bir tavsiyeye rastlayabilirsiniz. Peygamberlerimiz, dostlarınızı seviniz buyuruyorlar. Sonra şöyle ekliyorlar: Düşmanlarınızı da seviniz... Gayet normal... Çünkü aynı kapıya çıkıyor... Dostlarımız da aynı kişiler, düşmanlarımız da...» diyerek aynı karamsar görüşe ayak uydurur.

Âşık Veysel, insanların sahte dostluklarından bıkarak:

«Dost dost diye nicesine sarıldım
Benim sadık yârim kara topraktır
Beyhude dolandım, boşa yoruldum
Benim sadık yârim kara topraktır»

der ve toprağı kendisine dost edinir.

Genç şairlerden Ali Bilgiç de:

«Başucumdaki mâsum akasya
Yıllardır tek vefalı dostum»

diye yazarak, en vefalı dost olarak akasyayı gösterir.

Özdemir Asaf, dostluk hakkında «Yuvarlağın Köşelerinde»:

«İyi dost dedi ki
Sana her şeyimi vereceğim
Büyük dost dedi ki:
Sana her şeyimi anlatacağım»

Ve: «Birçok şey dostluğa bağlanabilir ama dostluk bir şeye bağlanamaz» der.

Günümüz şairlerinden Cahit Külebi «Dost» şiirinde:

«Bir gece habersizce bize gel
Merdivenler gıcırdamasın
Öyle yorgunum ki hiç sorma
Sen halimden anlarsın.

Sabahlara kadar oturup konuşalım
Kimse duymasın.

Mavi bir gökyüzümüz olsun, kanatlarımız
Dokunarak uçalım.

İnsanlardan buz gibi soğudum
İşte yalnız sen varsın.
Öyle halsizim ki hiç sorma
Anlarsın.»

diye seslenir dostuna ve onu evine dertleşmeye çağırır...

Atalarımız, dostluk konusunda özlü sözler söylemişlerdir. Sözgelişi: **«Dost kara günde belli olur», «Domuzdan post, gâvurdan dost olmaz», «Dosta çok varan ekşi yüz görür», «İlim sahibine dost, mal sahibine düşman kazandırır»**... v.b. gibi.

Ama bütün bunlara rağmen dost seçmesini, dostluk etmesini, dost kazanmasını bilemeyip düz ovada yolunu şaşıranlar pek çoktur. Bunlar dost, dostluk ne demek bilmeyenler, bir türlü öğrenemeyenlerdir. Böyle kişilere ve yeni yetişenlere yardımcı olmak için dostu, dostluğu E. Faik Üstün'ün mısralariyle tanımlayalım gelin isterseniz.

Şair, «YAKIN» adlı şiirinde şöyle yazıyor bu konuda:

«Dost: Gülen bir yüz
Ve asıl gülen gözler,
Bütün kapıları açık
Işıklı gözler...

Dost: Ne kadar uzakta olsa,
«Yakın» diyebildiğin
Okyanuslar ötesinden
Sesini duyabildiğin...»

Lâtin Edebiyatı yazarlarından Çiçero, «Dostluk» adlı yazısında:

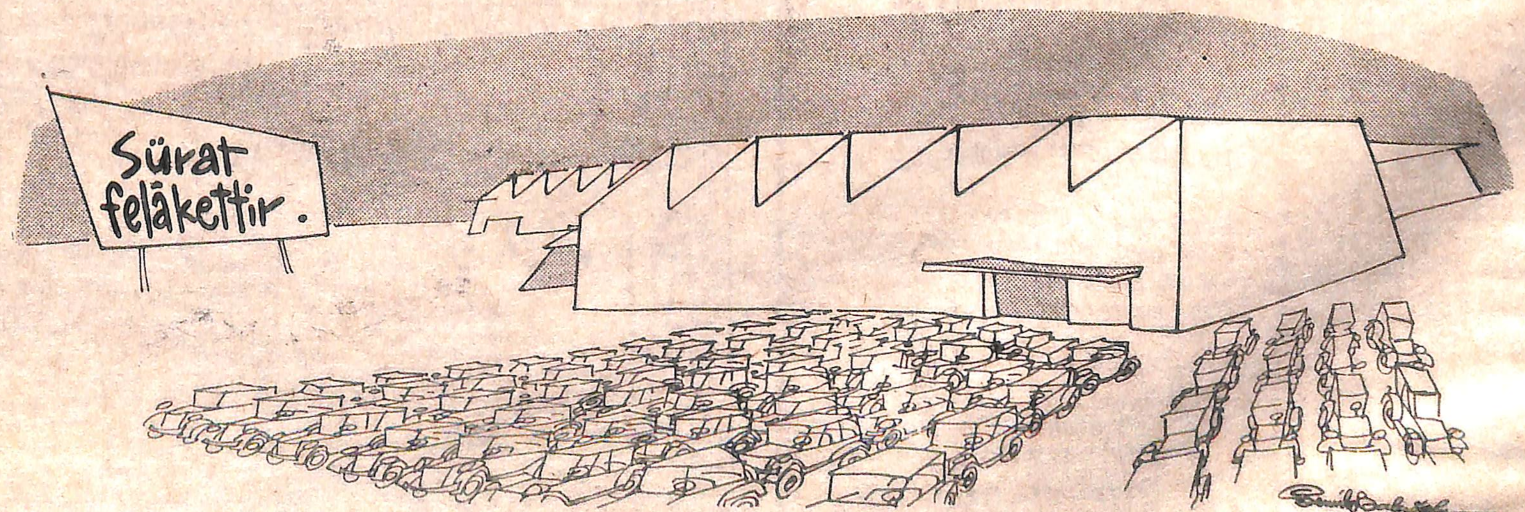
«Doğa, dostluğu erdemin yardımcısı olsun diye vermiştir, hatâların yardakçısı olsun diye değil, onun amacı şudur: Erdem tek başına en yüksek katına erişemediğine göre oraya başkasıyla birleşip ortak olarak erişsin. Bu türlü bir birlik bazı insanlar arasında var olmuş veya olacak ise, bu onları katıksız iyiliğe götürecek en iyi ve en mutlu birlik sayılmalı...» der.

Dost yazımızı Ümit Yaşar'ın dostlarına armağan ettiği bir şiirin ilk dörtlüğüyle gönül birliği ederek bitirelim ve tüm dostlara bir «Allahaısmarladıkkk!...» çekelim:

«Bir geniş sofradır benim yüreğim!
Hepinize yeter gelin dostlarım.
Gönül hazinemi size vereyim,
Neyim var neyim yok alın dostlarım.»

Erhan TIĞLI

— Otomobil sanayiine hız verilecek —

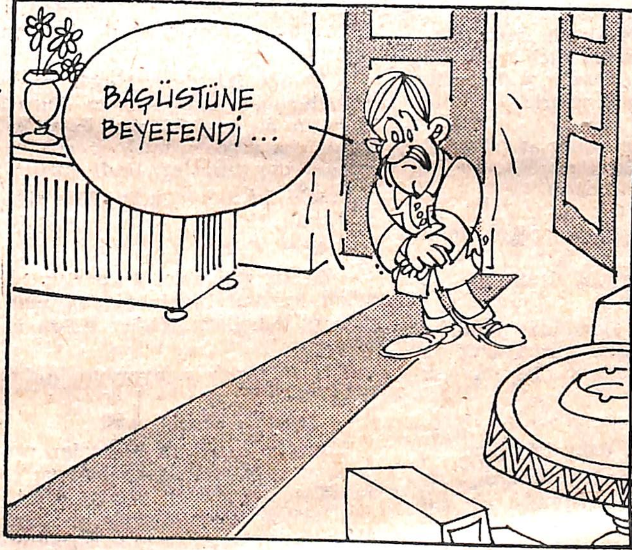
Yazılı

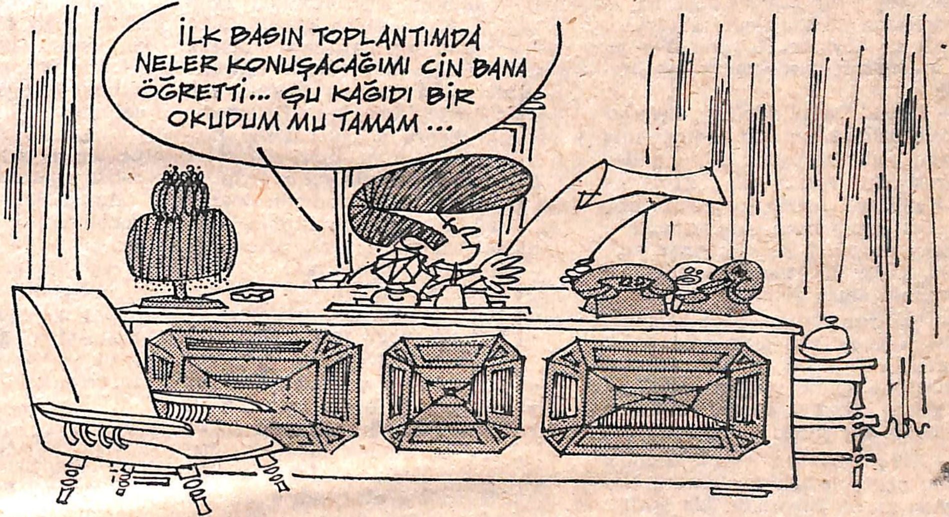
Selâhattin'in lâmbası

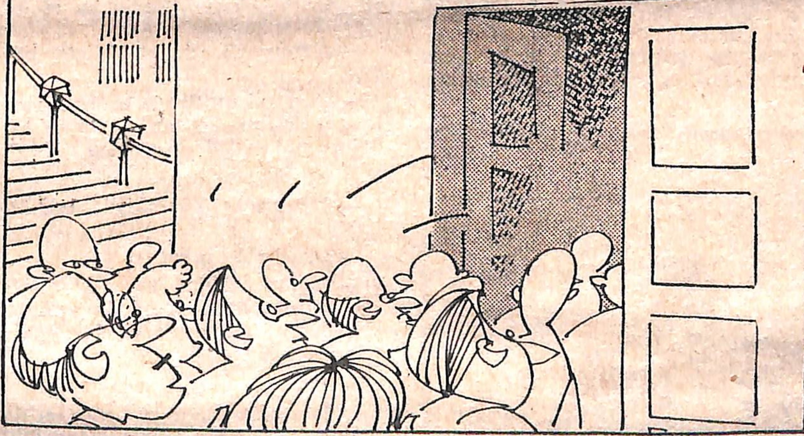
18

Yazan: SUAVİ SÜALP
Çizen: SEMİH BALCIOĞLU

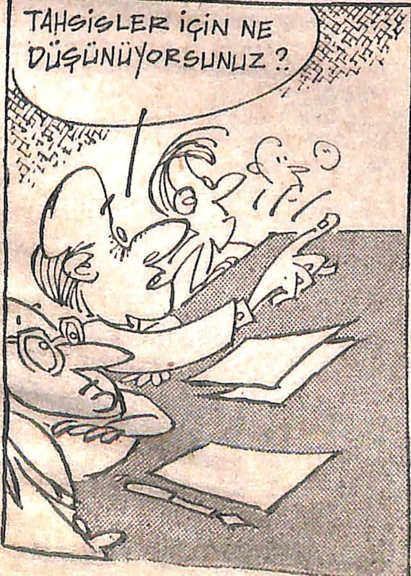

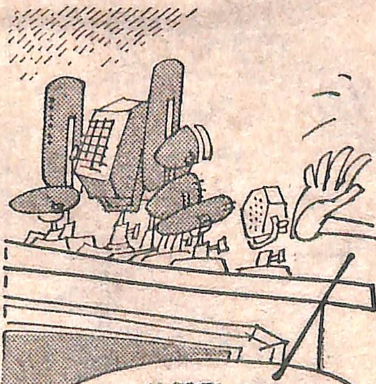

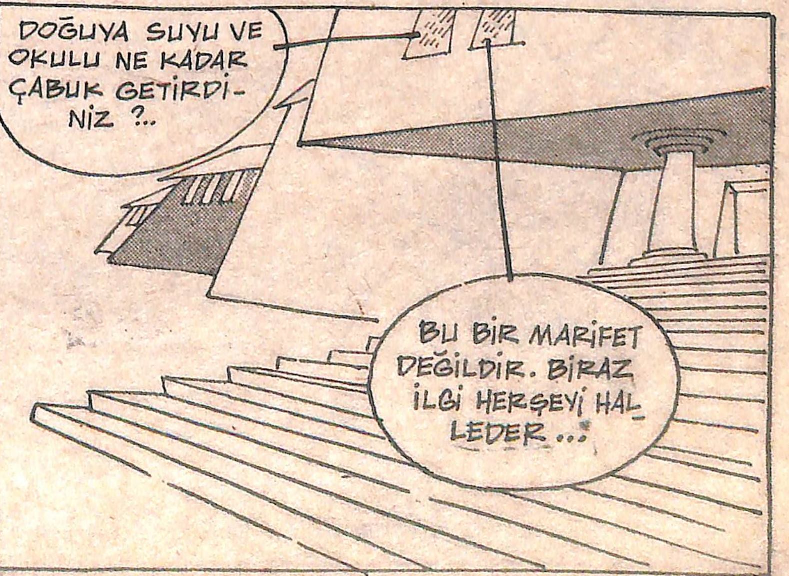

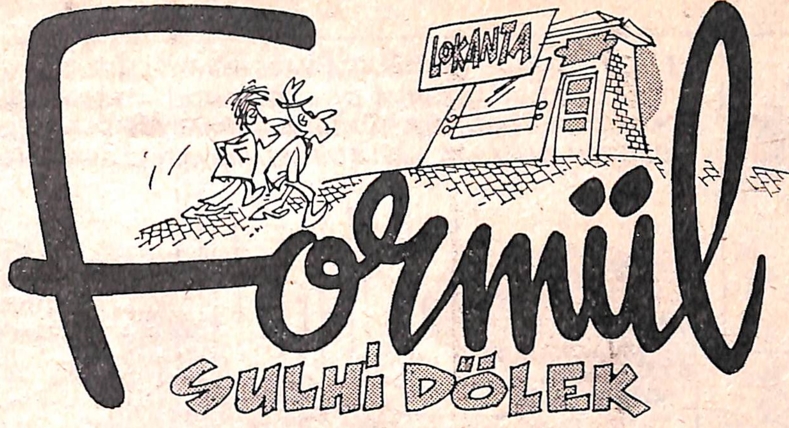

DOLAŞA dolaşa bitmiştim. İçimdeki aç eşek, midemin duvarlarını dişleyip duruyordu. Hayvanı bir sandviç ve bir şişe ekşi ayrana tav ettikten sonra bir kahveye girdim. Çay söyledim. İki şekerin birini kıtır kıtır yedim. Yorgunluğu alır derler. Sonra tek şekerli çayı yudumlamaya başladım. Şekerler de şeker değildi artık. Hoş belki de çay acı değildi de karbonatın verdiği burukluktu bu. «İnsafsız» diye düşündüm kahveci için. «Çay mı içeceğiz, mide ilâcı mı?» Buna midemdeki eşek bile güldü. Sanki hazmı zor bir şey yediğim varmış gibi, bir de mide ilâcı ha... Son sıcak yemeği ne zaman yediğimi hatırlamıyordum. Cebimdeki parayı kafamdan saydım. Eğer iş bulamazsam, şu köhne dünyada yaşanacak on, bilemedin onbeş günüm kaldı demektir. Ona da yaşamak denirse...

Adaam sen de... Bugüne dek kim ölmüş açlıktan? Dünya iğneci olsa, kul kısmetini yermiş. Ola ki bana da bir kısmet çıkıverirdi.

Ben böyle bir yandan düşünür ve bir yandan kafasızlığıma söverken, bir de ne duyayım, beynim dile gelip kafamın içinden konuşmaya başladı:

— Kabul! Doğru dürüst çalışıp seni bir baltaya sap edemedim. Ama bunun nedenini bende değil, miden olacak obur eşekte ara... Eline geçeni gübreye çevirip çalışmamı sağlayacak besini bana göndermezse elimden ne gelir? Aç ayı oynar mı?

Bu sözler üzerine midemdeki eşek anıra anıra gülmeye başladı:

— Şaşarım aklına, dedi beynime. Zaten elime gün aşırı bayat bir sandviç ancak geçiyor. Onu da sana verirsem... Ölme eşeğim ölme...

Derken efendim, söze öteki organlarım da karıştılar:

— En çok çalışan, canı burnundan gelen biziz, dediler ayaklarım. Böyleyken en az itibarı da biz görüyoruz. Ellerin ayakları pedikürler görüp en güzel pabuçlar içinde gezerken, biz yıllardır senin çarıklarının deliklerinden yeryüzünü seyrediyoruz.

Karaciğerim:

— Başka karciğerler çok çalışmaktan yorulup hastalanırlar, dedi. Bense çalışmamaktan paslandım. Biraz daha durursam işe yaramaz hale geleceğim, haberin ola...

Tartışmaya bazı söylemesi ayıp yerlerimin de karışacağını hissettim. Zaten açlıktan bitap düşmüş gövdemde anarşik bir ortam başgöstermek üzereydi. Bir sigara yakıp bütün organlarımda sıkı yönetim ilân ettim. Ohhh!... Sen sağ, ben selâmet... Nikotin, ciğerlerimden kanıma geçti. Kanın ender görülür adaletiyle bütün organlarıma eşit olarak dağıldı. Gelgelelim sevgili eşeğime nişadır etkisi yapmış olacak, midemde bir tepinme, bir çiftelemedir başladı. Sigara açlığı bastırır derler bir de...

İşte tam bu sırada geldi. Öyle bir gelişi vardı ki, beklediğim kısmet olduğuna inanıverdim birden. Yanımdaki iskemleyi çekip oturdu:

— Merhaba, diye sırıttı.

— Merhaba, dedim.

Garsonu çağırıp gazoz istedi.

— İşsizsin, değil mi?

— İşsizim. Nereden bildin?

— Hiç mi işsiz kalmadık aslanım? diye gülümsedi. İnsan halinden anlarız az buçuk. Şu altı mor halkalı gözler, üç günlük sakal, bir haftadır yıkanmamış gömlek, işsizliğin alâmeti farikasıdır. Bahse girerim günlerdir doğru dürüst yemek de yememişsindir.

Hay babanın canına rahmet!... Oğlan, adamın ruhunu okuyor be!

— Aman, diye eline sarıldım. Bildiğin bir iş varsa söyle... Ne olsa yaparım. Yeter ki...

— Höst! dedi. Delikanlı galiba... Fırsat ayağına gelmişken tepiyorsun. Çalışmaktan söz eden kim? Sen benden bir altın istiyorsun, ben sana altın yumurtlayan tavuğu vereceğim.

Belliydi zaten. Bu herifçioğlunun keramet sahibi olduğu gelişinden belliydi daha.

— Aman, dedim. Çabuk söyle, kümes nerede?

Aklım, tavuğun yumurtlayacağı altında değil de derisiyle gerisindeydi. Yemekten başka hiçbir şey düşünmüyordum. Adam tren dese bile aklıma yine yemek gelirdi. Öylesine açtım.

— Sana kanım ısındı arkadaş, diye devam etti. Sana da öğreteceğim rahat yaşamanın sırrını.

Aman elini çabuk tut... Yoksa öğrenemeden cavlağı çekeceğim açlıktan...

— Kalk, gidiyoruz, dedi.

— Nereye?

— Lokantaya. Dersimize şimdiden başlayalım. Madde bir: Hiçbir zaman aç kalmayacaksın. İnsanın karnı doyunca...

— Eli kuşağına gider.

— Hayır. Aklı daha iyi işler.

— Onu ben de biliyorum, diye mırıldandım. Ben keyfimden aç durmuyorum ya.

— Cebindeki son paran da olsa, onu yemeğe vereceksin. Bugün karnın doysun, yarını yarın olunca düşünürsün.

Şeytan girdi kafama. On günlük diye hesapladığım parayla kendime mükemmel bir ziyafet çekebilirdim. Bir günün beyliği beylikti. Hem yarına sağ çıkacağıma elimde senet mi vardı? Açıkçası, dersin birinci maddesi hoşuma gitmişti. Daha neler öğrenecektim kimbilir...

Gazozla çayın parasını verdim. Kahveden çıkıp bitişikteki lokantaya girdik.

— Hadi, dedi. İştahın açılsın diye ben de seninle yiyeceğim.

İşte bu saçma. İştahım öylesine açık ki, hiçbir yardımcıya ihtiyacı yok ve de üç gün devamlı yesem kapanacağı şüpheli... Karşılıklı atıştırmaya başladık.

— Nerede kalmıştık?

— Birinci maddede, dedim.

— Tamam, dedi. Şimdi de birinci maddenin uygulamasını yapıyoruz.

— Böyle uygulamaya can kurban, dedim.

Lokmasını yutmaya çalışarak başıyla sözlerimi onayladı. Bir süre dudak şapırtıları, gırtlak lıkırtılarından başka hiç ses etmedik ikimiz de.

— Sigara versene, dedi teklifsizce.

Verdim. Sonuncuyu da kendim yaktım.

— Madde iki, dedi. Hiçbir yerde uzun boylu oturmayacaksın. Yüksel ki yerin bu yer değildir, demişler. Ve de çok yaşayan mı bilir, çok gezen mi buyurmuşlar. Hadi çıkalım.

Hesabı ödedim. Çıktık. Yine sigara istedi.

— Bitti, dedim.

— Senin gibi geleceği parlak bir adam kendini hiçbir şeyden mahrum etmemelidir. Neden sigara almıyorsun?

Öyle ya, neden almıyordum. Aldım bir paket.

— Bana da alsana, dedi.

Başkalarına küçük hediyeler vermek iyi şeydir. Hele bu başkası size rahat yaşamanın sırrını öğretecek biriyse, gayet yerinde bir hareket olur. Yine de kendim yüzaltmış kuruşluk sigara içerken ona beş liralığından almam onuruma dokundu doğrusu. Ağam nerde, ben nerde?...

— Şimdi dersimize devam edebiliriz. Söyle bakalım, bizim bu memlektimizde kaç şehir var?

— Altmışyedi, dedim bilgiç bilgiç.

— Güzel, dedi. Sende bu kafa varken işi çabuk kavrarsın. Söyle bakalım, bu şehirde kaç enayi vardır?

— Ne bileyim ben?

— Tahmin et. Yüz, ikiyüz, beşbin, onbin?

— Diyelim ki o kadar.

— Şimdi... Bizim bu güzel memlekteimizde onbin tane de açıkgöz var desek, her şehirden bir enayi mi düşer her açıkgöze?

— Eey?

— İşte beleşçiliğin püf noktası da budur. Altmışyedi günde biribirinin karnını doyurmak kimseye ağır gelmez. Gelmeyince de bu iş yürür.

— Hadi canım sen de! dedim. Enayinin bu kadar enayisini nereden bulacaksın?

— Çok bulunur, diye güldü. Hadi şimdilik hoşçakal. Altmışaltı gün sonra görüşürüz.

— Hey! diye seslendim arkasından. Rahat yaşamanın yolunu öğretecektin hani?

Döndü. Alaylı alaylı baktı yüzüme:

— O kadar safsın ki, dedi, öteki altmışaltı enayiyi aramaktan vazgeçip ömrümü senin yanında geçirmek geliyor içimden. Anlayamadın mı hâlâ? Sen de benim gibi yap.

Bu olayın üstünden aylar geçti. Hâlâ bir iş sahibi değilim. Ama artık ben ve midemdeki eşek mutluyuz. Nasıl, anlayabilmiş miyim?

Sulhi DÖLEK

— Ramazan'da dilencilere savaş açılacak —

Başkent

Hazırlayanlar: ALİ ÖRSAN ÖYMEN, ALİ ÖZOĞUZ

HAFTALIK MİZAHİ GÜDÜMSÜZ GAZETE

50 TÜRK KÜÇÜĞÜ

AYDIN YALÇIN (1920 - ?)

Isparta'dan sadece gülyağı, halı, Süleyman Demirel ve Sadettin Bilgiç çıkacak değil ya, Cumhuriyetin ilânından üç yıl önce yine bir 29 Ekim sabahı bir de «aydın» çıkmıştır... Isparta'nın Uluborlu ilçesinde, Birinci Dünya Savaşından sekiz kurşun yarası alarak emekliye ayrılan malûl gazi İbrahim beyle Uluborlu İlkokulu muallimesi Şerife hanımın ilk çocuklarına verdikleri «Aydın» adı ülkemizdeki aydın yetersizliğine büyük ölçüde katkıda bulunmuştur...

29 Ekim 1920'de Uluborlu'da doğan küçük Aydın, soyadı kanunundan sonra Aydın Yalçın olmuş fakat Adalet Partisinin son büyük kongresinde Genel Başkan olamamıştır...

Aydın Yalçın'ın kıratla ilişkisi her ne kadar 1965 yıllarında aranırsa da; bu ilişkinin kökeni, daha da eskilere uzanır. Nitekim kendisine hatırlayabildiği en eski çocukluk anısını sorduğumuzda; şu cevabı almışızdır:

«— Hiç unutmam, yaşım üç, ya da üçbuçuk civarındaydı... Babam ailemin diğer elemanları gibi subaydı ve son derece eğitimli bir de kır atı vardı. Ama bu at bildiğiniz gibi değildi. Bir kere askeriyede yetişmişti ve bando-mızıka sesine göre yürüyüş bile yapardı. Evet, üç mü; üçbuçuk mu şimdi iyi hatırlamıyorum ama, bir gün ben atın üzerinde, babam da arkadan yaya olarak gidiyor-

duk. Birdenbire at durdu, şaha kalktı ve son sürat koşmaya başladı. Babam arkadan bağırıyordu:

— Oğlum, atın üzerine iyice kapan.

Dediğini yaptım ve kır ata sıkı sıkıya sarıldım.

Biraz sonra at beni evime getirmişti. Aradan bir süre geçince kan ter içinde babam geldi. Elinde bir sopa vardı ve bir yandan küfür ediyor, bir yandan da ata vuruyordu. Aralarına girdim, kır atı dayak yemekten kurtardım.»

Aydın Yalçın bana bu çocukluk hikâyesini 1970 yılının Ekim ayında karısının çalıştığı Milliyet gazetesi Ankara Bürosunda anlatırken bir yandan da Adalet Partisi Genel Başkanlığına adaylığını koyduğunu bildiren basın toplantısının metnini hazırlıyordu. Metinde şu cümleler gözüme çarpıyordu:

«— Demokrasi bir petro kimya tesisi kadar girift bir düzendir ve bugün olduğu gibi bunu su değirmeni metodlarıyla işletmek mümkün değildir.»

— Aydın bey, dedim, AP. Genel Başkanlığına adaylığınızı koyuyorsunuz. Dolayısiyle Başbakanlığa da adaysınız. Yâni Süleyman beyin yerine geçmek istiyorsunuz Peki, bu petro kimya tesislerine benzettiğiniz demokrasi düzeni mademki su değirmeni usulleriyle, yani beygir gücüyle işletilemez; siz Süleyman beyin yerini aldığınız takdirde ne gücüyle işleteceksiniz?

İçinden belki «Çüşşşş» demiştir ama, dışından şöyle dedi:

— Türkiye önemli bir «Phase», yâni dönemeç içinde bulunuyor. Yönetim kadrosunda administratif koordinasyon noksanlığı var. Memleketin aydınları sorumluluk dışına atılıyor ve izole ediliyorlar. Bir yöneticinin pisikoanaliz yoluna başvurup ruhî bunalım geçiren bir hastayı tedavi eder gibi davranması gerekir. Ama bunun için de okyanus görmüş olması, dil bilgisi olması, hiç olmazsa İngiltere'yi görmüş olması, Churchill'den ders almış olması, bir Bertrand Russel'i okumuş olması, dünyayı tanıması, kültür yolunu bilmesi ve Jakobinist felsefeyle hareket ederek biz çoğunluğu, demek ki her şeyi yaparız prosedürüne kapılmaması gerekir. Ben 1947 yılında İngiltere'deyken Lord Halifa bana demişti ki: «Bir aydının en birinci ödeviiii...»

Baktım ki çok kendinden bahsediyor, hemen lâfı çocukluğuna çevirdim:

— İngiltere dediniz de aklıma geldi. Karınızı ilk kez İngiltere'de tanımıştınız, değil mi?

— Evet, o talebeydi. Ben de bir yandan doktora talebesi, bir yandan da talebe müfettişliğinde katiptim. Bülent Ecevit de basın ataşeliğinde kâtipti. Karım bir izin belgesi için bana gelmişti. Belgeyi verirken adını, soyadını ve telefon numarasını sordum...

Yanımızda oturan karısı Nilüfer Yalçın, eşinin beyninden geçenleri yakalamış olmalı ki, sert bir bakış attı... Korktum ve konuyu yeniden çocukluğuna getirdim:

— İlkokulu nerede okudunuz?

— Uluborlu ilkokulunda.

— Hiç sınıfta döndünüz mü?

— Hayır, hep birinciydim.

— Hocanızdan dayak yediğiniz oldu mu?

— Bir kere cetvel yedim.

— Kaç santimdi; otuzluk mu, doksandokuzluk mu?

— Doksandokuzluk.

— Sebep?

— Beşinci sınıf, yâni ilkokul bitmişti. Ayrılırken duvara «İşte geldik gidiyoruz, şen ola güzel okul» diye yazmıştım.

Evet sayın AKBABA okuyucusu, Aydın Yalçın'ın fikir hayatı, daha doğrusu gazetecilik hayatı daha ilkokul sıralarında duvar edebiyatıyla başlıyordu. Bakalım nasıl devam edecekti, onu da gelecek haftaya izleyelim.

(Devamı var)

ÖZÜR

AKBABA'nın haftalık gazetesi BAŞKENT, son iki hafta için de yayınlanamadı. Bu, herhangi bir boykot ya da direniş eylemi sanılmasın. Başkent'i hazırlayan arkadaşın, bağlı bulunduğu basın organı tarafından acele olarak Amman'a gönderilmesi yüzünden oldu bu... Arkadaşımız A. Örsan Öymen başkent değiştirince, savaş yüzünden irtibat kurmak da mümkün olamamıştı... O sıralarda Ürdün başkenti Amman'da millet biribirini yemekle meşguldü. Her ne kadar bizim başkentte de millet yıllardır biribirini yemekteyse de Amman'daki bir başka türlü, biraz da Arap usulüydü...

Arkadaşımız şimdi eski başkentine döndü ve kendisini politikanın can evinde bir hayli hızlı gelişmeler içinde buldu. Önümüzdeki BAŞKENT sayısında bu gelişmeler yer alacak ve örneğin Adalet Partisi büyük kongresi sizlere yeni bir pehlivan tefrikası halinde sunulacak. BAŞKENT'in yeni tefrikasının adı:

ER MEYDANI

Politika gözlüğüyle parlâmento sözlüğü

BABAÇ — Kümes hayvanlarında erkeklerin en irisi; Meclisin dört kişilik asansörüne tek başına binmek zorunda kalan üye.

BABALANMAK — Babaları tutmak, öfkelenmek.

BABIÂLİ — Yüksek kapı anlamında olup, Osmanlı İmparatorluğu zamanında İstanbul'da Sadaret, Dahiliye ve Hariciye Nezaretlerinin bulunduğu; Türkiye Cumhuriyetinde ise yazar çizer ve basar takımının maişetini temin ettiği yer... Her ne kadar yüksek kapı anlamına gelirse de politikacılar geçmeye kalktığında hep kafalarını çarparlar.

BACASI TÜTMEK — Yaşaması sürüp gitmek; milletvekilliğinin babadan oğula, dededen toruna intikali... Her devirde, hangi parti kanalıyla olursa olsun parlâmentoya sülâleden birini sokan büyük aile tipi...

BAĞ BOZUMU — AP. büyük kongresinden sonra kalan ürünlerin toplanması.

BAĞLILIK — Bağlı olma hali... Bir parti bünyesindeki bağlılıklar çeşit çeşittir. Örneğin göbekten bağlı olanlar, yürekten bağlı olanlar ve mideden bağlı olanlar gibi... Bu sonuncusu çoğunluğu teşkil eder.

BAĞIRMAK — Yüksek ve gür ses çıkarmak, gürültü etmek; bir parlâmento ya da kürsü hatibinin delil kifayetsizliği nedeniyle görüşlerini karşısındakilere inandırmak amacıyla başvurduğu fiil.

BAĞIŞLAMAK — Kendinin olan bir şeyi başkasına yardım veya iyilik olsun diye karşılıksız vermek; oy vermek!

BAHAR — Mart'ın 21'inde gün-tün eşitliğiyle başlayıp Haziranın 22'sinde biten mevsim... Parlâmentoda bahar; iktidar ve muhalefetin ortak çıkarlarda birleştikleri aylar. (Örneğin: Mebus maaşlarına zam teklifleri görüşülürken).

BAKAN — Yurdun genel işlerinden birini yönetmek üzere milletvekilleri arasından ve Başbakan tarafından seçilip Cumhurbaşkanı tarafından onaylanan kimse. (Örneğin: Spor Bakanı).

BAKANLIK — Bakan olanın hali ve görevi... (Genellikle hali bellidir ama görevi bilinmez).

$$\sqrt[2]{\frac{GP+YTP+MP}{GPYTPMP}} = GPYTPMP = TMGP$$

Yukarıdaki işlem ne bir cebir denklemi ne de kimyasal bir formüldür. Güven Partisi, Yeni Türkiye Partisi ve Millet Partisi gibi bakiye sisteminin kalkışından sonra Millet Meclisinden silinmeye yüz tutan üç siyasî partinin siyasal alandaki birleşimini ifade eder.

Evet, geçenlerde «50 Türk Küçüğü» dizisinde hayat hikâyesini okuduğunuz Güven Partisi lideri Turhan Feyzioğlu, Millet Partisi Genel Başkanı Osman Bölükbaşı ve Yeni Türkiye Partisi lideri Tahsin Bangoğlu ile bir araya gelip uzun pazarlıklardan sonra partilerini birleştirmeye ve kendi deyimleriyle «Milliyetçi bir cephe kuruluşunun öncü hareketi olarak» tek bir parti adıyla seçmen karşısına çıkmaya karar verdi. Birleşik partinin yeni adı Türkiye Millet ve Güven Partisi oldu. Bu Anonim Ortaklıkta ilk defa olarak Osman Bölükbaşı başı çekmemeye razı oldu ve Güven Partisi lideri Genel Başkanlığa atandı.

Yeni partinin rozeti de her üç partinin amblemlerinin birleşmesinden meydana geliyor. Yâni, koç, kartal ve başak sapı bir arada.

Ankara siyasî çevreleri bu siyasal birleşmeyi bıyık altından gülerek izlemekte ve bir doğa yasasından söz etmekteler: Doğa yasası, tabiat bilgisi kitaplarına göre; koçun, başak sapını; kartalın da aç kalınca koçu yediği şeklinde tecelli eder.

Bakalım kim kimi yiyecek!

MUTLULUK
DOLU
GÜNLER
SİZİN
OLSUN

Delta Reklamcılık

TÜRKİYE
HALK
BANKASI

Bütün bankacılık hizmetleri için emrinizde olan Türkiye HALK BANKASI, size daha iyi hizmet edebilmek için servislerini • IBM makinaları ile techiz etmiştir. çalışmalarımızda "Emniyet ve Sür'at" parolamızdır.

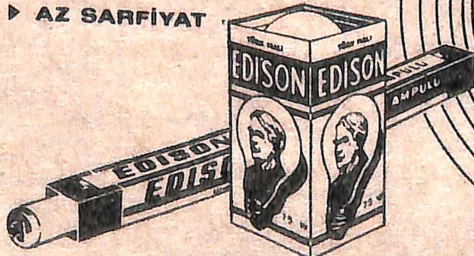
(Basın : 60153 - A - 20220 — 166)

AKBABA

Sahibi: Ergin ORTAÇ, yazı işlerini fiilen idare eden: Kadri Yurdatap, dizildiği ve basıldığı yer: Akbaba Matbaası, sekreter: Selâmi M. Yurdatap, İDARE YERİ: Divanyolu Klodfarer Caddesi, No. 8 - 10, Daire: 3, İstanbul. Telefon: 22 18 11 Fiyatı: 125 kuruş.

EDISON

BOL IŞIK ▸ AZ SARFİYAT

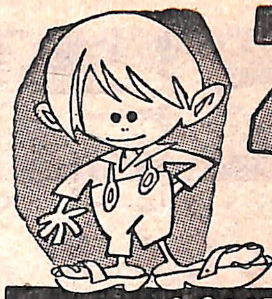

gözlerinizi
korur

1879'da elektrik ampulünü icad eden Edison

(İlâncılık : 150 — 167)

Zıkkımın kökü

MUZAFFER İZGÜ

— 44 —

— Ya şef efendi, dedi, ben demedim mi size? Ver, ver müjdeyi yengeye, Sefer bey buldu arızayı de. Hani ya bu işler aynısı dokdorluğa benzer, önce ârızayı keşfedecen, arkasından dayanacan ilâcına, vuracan innesini. Şindi biz n'apdık, hasdalığı annadık, arkasından Sefer ağan ona bi inne vurdu mu, tamam belle, anasını.............. İlk iş ameliyat...

Şef:

— Bir saat sürer mi? dedi.

— Yok canım, onbeş dakika.

Sefer ağa merkez fren pompasını yerinden çıkardı. Boru uçlarına çöpler tıkadı:

— Bi akıtdık mı hidroliği yandık.

Pompayı dışarda tamir etmeye koyulduk. Sefer ağa arada bir şişman kadının yanına gidiyor:

— Şu var ya, bi girip çıkmaya başlasa içine tamam, diyordu. Arıza ossat oldu getdi sayılır. Amma sıkışmış... Ben şimdi onun evrahına okurum. Lan Kemal, bizim bi eye olacakdı.

Pompanın piston kolunu biraz törpüledi.

— İçinde galmış sıkışmış. Ulan gahpe avratlılar, şunu musmul (doğru dürüst) yapsanız olmuyor mu? Bu İngiliz, ben Almanınkine mal derim. Sağlam olur, gâvur dini gibi...

Yarım saat sonra pompa işlemeye başladı.

— Bişi deyim mi yeğen, o tamirci Rıza denen itoğlu it bunu böyle yapdı. Germiş frenleri... Bak şindi nasıl işliyor, goca avrat çenesi gibi. Hüdanın işi işde. He essah, niye çok gonuşur avrat milleti? Olur mu olur... Dakak şindi bunu yerine!

Sefer ağanın onbeş dakikalık dediği iş tam iki sat sürdü. N'olacak, kısacık günler, nerdeyse güneş batmak üzereydi. Pompayı yerine taktı. Hidrolik kutusuna baktı. Biraz eksilmişti yağ. Onu tamamladık. Bu arada bir olay daha anlattı Sefer ağa:

— Biz bi keresinde Antep'den geliyorduk, gene oldu böyle bişey. Yapdık etdik, bi de görek ki efendi hidroliğin hepsi akmamış mı? Ulan aman n'edecen, tutduk işedik içine. Yenge işedik ha vallaha duyuyon mu, lâfıma gulak ver. Mâvinnen benim çişimiz tam geldi... O zaman bizim mâvin Mersin'li Halil isminde biri. Yörüdük gediyoruk, ne dese beğenin mâvin, usda ben sana demedim amma, ben bi keresinde sancıya dutuldum, getdim dokdora, dokdor dedi senin sidiğinin içinde gum var... Şindi bu gum hidroliğin borusunu ya tıkarsa?... Ulan itoğlu it dedim, işemeden niye demen, yapışdırdım tokadı. Allahdan heç bi şey olmadı. Yâni diyeceğim yenge, bi: gumlu sidiknen bile araba yörütmüş adamık...

Arabayı çalıştırdık. Yine herkes yerine geçti. Ben de gecekonduya.

Kızlar:

— Güneş battı, biz daha Tarsus'a gelmedik, dediler. Senin Sefer ustan da amma çenesizmiş ha!...

— Pek bu kadar değildi ya, dedim.

Şengül:

— Bizleri görünce çenesi açıldı, dedi. N'olacak, cahil adam.

Köfte ve patates kızartması çıkardılar. Şengül:

— Bizim niyetimiz bir su başında durup yemekti ama, baksana kaç saat yollarda bekledik, dedi.

Sanki görmüşüm gibi:

— Toroslarda öyle su başları var ki. Hele bi Mezeroluk var, buz gibi... dedim.

Birgül:

— Burası da buz gibi, dedi.

Ekmeği dildiler.

— Hadi, dedi bana Şengül.

— Teşekkür ederim, dedim.

— Nazlanma!

Yemeğe başladık. Daha ilk lokmamı almıştım ki, bizim araba yine durdu. Kızlar:

— Eyvah! dediler, yine mi bozuldu?

— Ben öyle bir şey hissetmiyorum ya, yine de belli olmaz.

Hemen atladım aşağıya:

— N'oldu Sefer ağa?

— Bir iki yumruk vur lan yeğen şu sağ fara, yanmadı...

Yumrukları yapıştırdım. Sefer ağa içerde izahat veriyordu:

— Garılar gibi cilveli, naz yapıyor. Yanmayacağından deel ha, şindi it gibi yanar. Lan Kemal bi daha hızlı çek şuna!

— Çekiyorum usda!...

— Hıh, yanacak galiba, yandı söndü. Bi daha hızlı çek!

Far yandı.

— Yaa, ben demedim mi size cilvelidir, naz yapıyor diye. Far işi çok möhümdür. Frennen fara çok meraklıyım. Bi arabada bunun ikisi tamam ossun, gerisine kulağasma! Hadi bin lan Kemal... Şey, gızlar yatacakları zaman sen dışarı çık, o gonsolnan dengin arasında yat!

— Olur Sefer ağa!

— Bak bundan sona Toroslar ha!

— Biliyorum.

— Nerden biliyon?

— Haritadan...

— He, okumuş çocukdun ya sen...

Odacığa girer girmez Birgül sordu:

— N'olmuş?

— Heç, farın biri sönmüş, dedim.

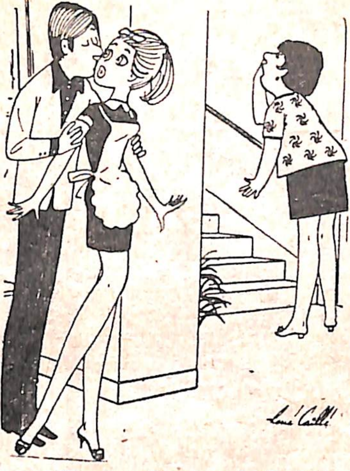
— N'aptınız?

— Bi yumruk.

Şengül:

— Esas, Sefer efendi midir nedir,

— Kızım, nişanlını fazla bekletme... Sabırsızlanmaya başladı!...

Alışır

Madam yeni bir köpek almış, fakat bütün gayretine rağmen susta durdurmayı öğretememişti.

— Bu beyinsiz hayvanla boşuna uğraşıyorsun, dedi kocası. Öğretemiyeceksin.

Madam kızgın:

— Neden öğretemiyeyim canım, diye karşılık verdi. Başlangıçta sana öğretmek için az mı zahmet çekmiştim?

Belge

Hastane bahçesindeki bir ağacın dibine çömelen akıl hastasının, elleriyle birtakım garip hareketler yaptığını gören bir başka akıl hastası sordu:

— Kuzum ne yapıyorsun?

Diğeri, bakışlarını ellerinden ayırmadan cevap verdi:

— Görmüyor musun, kazak örüyorum!

— İyi ama yün desek, yünün yok. Şiş desek, şişin yok. Ne biçim kazak örmek bu böyle?

— Kasım ayı gibi... Onun da kar desek, kar'ı yok. Yağmur desek, yağmuru yok ama ayazı insanın imanını gevretiyor!

İnce bir konu

Genç kızlar okulunda, öğretmen:

— Bugün, dört büyük konuyu bir araya getiren bir yazı yazmanızı istiyorum, dedi. Konular şunlardır: Din, Asalet, Analık, Esrar. Bu konuyu işlemek için iki saatiniz var.

Kızlar derhal kâğıt kalem çıkararak çalışmaya başladılar. Hiç de kolay bir ödev değildi bu. Düşünüyor, bir iki satır yazıyor, tekrar düşünüyorlardı. İçlerinden sadece bir kız çarçabuk bir kaç satır yazdı ve parmağını kaldırarak:

— Benimki bitti öğretmenim, dedi.

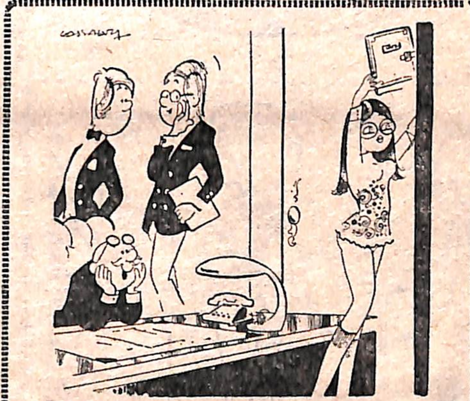
Öğretmen, hayrette kalmıştı:

— Böylesine önemli bir konuyu iki dakikada nasıl yazabildiniz! dedi. Verin bakayım kâğıdınızı.

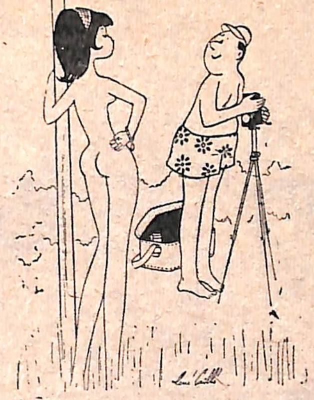
Genç kız, kâğıdını uzattı. Kâğıtta şunlar yazılıydı:

«Konu: Din, Asalet, Analık, Esrar.

Cevap: «Prenses; Tanrım, diye söylendi. Gebeyim ve kimden olduğunu bilmiyorum!»

— Müdür beyin keyfi yerinde... Sekreteri bugün mini giymiş!..

— Nasıl bir poz vermemi istiyorsunuz?..

Para

Elli frankla okuldan eve dönen küçük çocuk, annesine:

— Bak, gelirken ne buldum, diye parayı gösterdi.

Annesi kuşkuyla sordu:

— Düşürülmüş bir para olduğuna emin misin?

— Elbette... Ben eve girerken, düşüren adam hâlâ parasını arıyordu!

Boykot

Evin merdivenlerini uçarcasına çıkan doktor, tek kişilik karyolasında yatan küçük hizmetçi kızı muayeneye hazırlanırken:

— Zahmet etmeyin doktor, dedi kız. Ben hasta değilim.

— Öyleyse neden yatıyorsun?

— Patronlarım dört aydır maaşımı vermediklerinden, yatma boykotu yapıyorum!

Alelacele çantasını kapatan doktor:

— Şöyle biraz öteye gidin de, yanınızda bana da bir yer açılsın, diye iteledi kızı. Zira patronlarınız, bana olan yedi vizite ücreti borçlarını da henüz ödemediler!

---

onun kafasına indirmeli yumrukları. Böyle bir arabayla bizi yola çıkardığı için...

Birgül:

— Kabahat babamda, dedi.

İlk kez lâfa karıştı dilsiz oğlan:

— Babama lâf yok, diye...

Karnımızı doyurduk. Ortaya astığımız gemici feneri arabanın gidişine göre, bir o yana, bir bu yana sallanıyordu. Şengül:

— Kitap falan okunmaz ki bu ışıkta, en iyisi yatmalı, dedi.

— Olur, dedim, ben çıkayım dışarıya...

— Ayaz değil mi dışarısı?

— Biz alışkıyık.

Eşyaların arasındaki bir boşluğa bizim yırtık battaniyeyi çekip uzandım. Aklıma Raziye geldi, Birgül, Şengül silindiler hayâlimden, onların yerine Raziye'yi koydum:

«Odacığımız bu kadar bile olsa yeterdi» dedim.

Dalmışım...

Değirmencinin değirmeninin durunca uyanması gibi, ben de araba durur durmaz uyandım. Muavinliğin değişmez numaralarından biri olan yere atlama numarasını yaptım ve:

— Buyur usda! dedim.

— Lan yeğen, far gene söndü lan. Vur şuna bi yumruk daha!

Yumrukları vururken çok şükür öteki farı da söndürdük. Sefer ağa:

— İşde şindi işin yoksa bu gecenin garanlığında, bu gecenin ayazında farı yapacam diye uğraş, dedi.

Bereket şefin hanımı uyuyordu. Şef de indi aşağı bizimle.

— Nerdeyik usda? dedim.

— Ulugışla'ya geliyorduk.

— Yolu yarıladık desene!

— He!

Kibrit ışığıyla uğraşırken, bir taraftan da yağmur yağmaya başladı. Bir kutu gibriti tükettik, Sefer ağanın da, benim de sırtımız sırılsıklam oldu, yine de farları yakamadık. Şef geçmiş, yastık misali şişman karısına dayanmış uyuyordu. Sefer ağa:

— Lan bişey deyim mi sana yeğen, dedi, herifnen gonturatımız yok ya, seni şu saatda Gonya'ya ulaşdıracağız diye. Varsın üç saat geç getsinler. Üç beş saat sona gün ışır. Hadi gidek, gamyonun arkasına yatak.

Yattık...

Sabah kalktığımızda şişman kadını şoför mahallinde upuzun uyuyor bulduk. Karısını o kilitsiz, o kırık camlı yerde tek başına bırakıp şef efendi kızlarının yanına geçmişti. Sefer ağa:

— Ee, nasıl uyandıracık şindi biz bu avradı? İsden mi uyandırak, gene başlasın söylenmeye? Neyse, dur hele, şu akıntıda bi elimizi yüzümüzü yıkayak, uykumuz açılsın, dedi.

Elimizi yüzümüzü yıkadık Sefer ağa:

— Çay olmalıydı ki şindi, dedi, goyu demli, iki dene üç dene içmeli. Buvv amma da soğuk ha yeğen bu Ulugışla! Lan nerde bizim Adana be! Dişlerim vuracak vallaha nerdeyse biribirine. Hıyar çıkdı mı den bizim orda?

— Yahu Sefer ağa, dün bir, bugün iki, dedim.

— Çıkar lan çıkar, bura böyle soğuk, ora öyle sıcak oldukdan sona bir gün içinde de çıkar. Neyse, bi düdük öttürsek, uyandırsak yengeyi, hani ne derler, bişi derler...

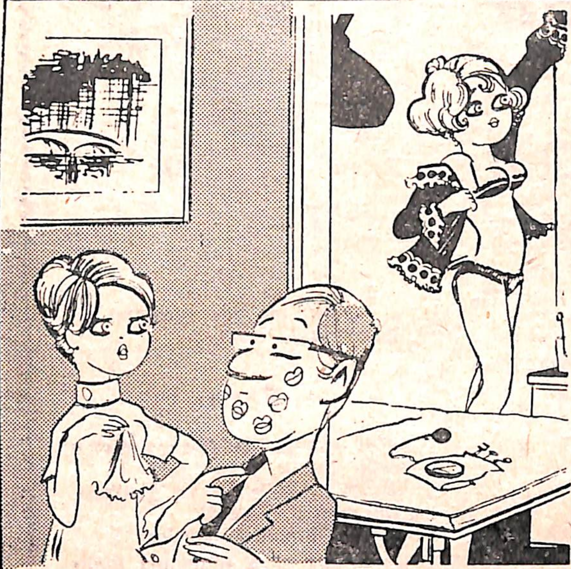
— Ne?

— Lan hani ilkin uyanınca kibar yerlerde bişey derler?

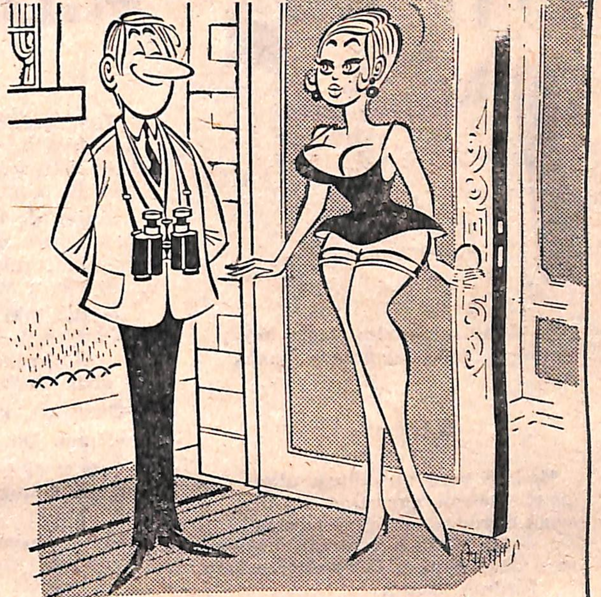
(Devamı var)

VB
Başarınız ve istikbaliniz
tutumlu ve isabetli kararınıza bağlıdır.
Türkiye Vakıflar Bankasında
açtıracağınız her hesap
buyolda sizin için
en büyük şanstır,
Türkiye Vakıflar Bankası
(Basın : 60515 - A - 20885 — 165)

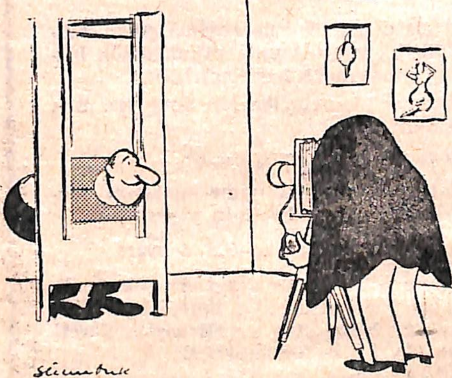
Dünya karikatürleri

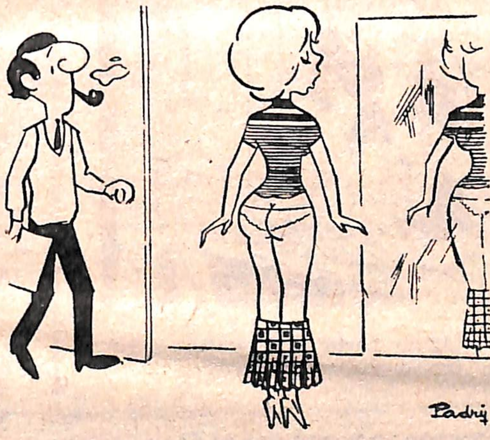
— OOO, BAYANIN HASTALIĞI SİZE DE BULAŞMIŞ DOKTOR BEY !..

— MÜSAADE EDERSENİZ KENDİMİ TANITAYIM... BENDENİZ, KOMŞUNUZ... TAM KARŞINIZDA OTURUYORUM !..

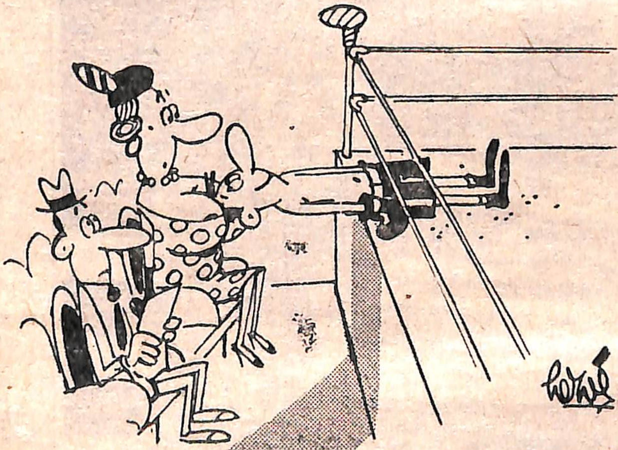
YAZISIZ

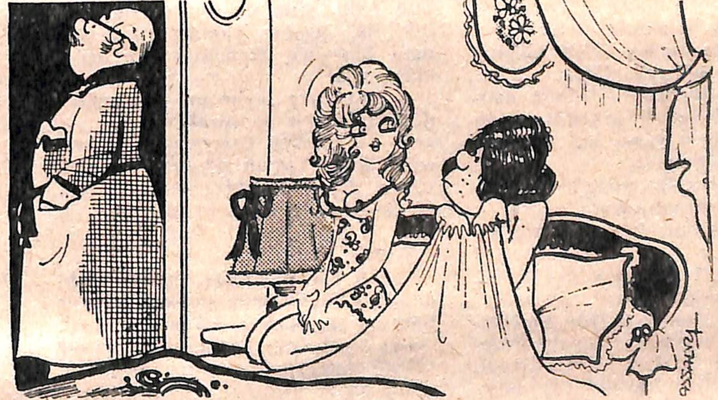
— MİNİ ETEK MAKSİ OLURSA NASIL DURACAK DİYE BAKIYORUM...

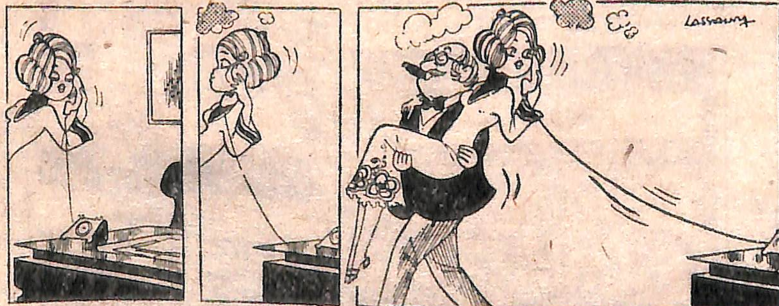
— ÜSTÜNÜZDE BİR YÜK MÜ HİSSEDİYORSUNUZ ?.. NE TARAFINIZDA ?..

— BU BOKSÖR ŞİKE YAPIYOR GALİBA !..

— İYİ Kİ BIYIKLARINI KESMİŞSİN... BAK, BABAM SENİ KIZ ARKADAŞIM ZANNETTİ !..

— ALO... MÜDÜR BEY ÇOK MEŞGUL...

— ŞİMDİ GÖRÜŞMESİNE İMKÂN YOK ...

— ELİNDE ÇOK ÖNEMLİ BİR İŞİ VAR !..

YAZISIZ

kutlu olsun!..

1 çekilişte 16 MİLYON

milyon bayramında 20,000'e yakın talihli bayram edecek

BU ÇEKİLİŞTE:

45
Apartman Dairesi

50	adet	**100.000**	lira
100	adet	**10.000**	lira
200	adet	**5.000**	lira
1000	adet	**1.000**	lira

ayrıca 16 000 adet çeşitli para ikramiyeleri talihlilerini bekliyor.

Bütün tasarruflarınızı yıl sonuna kadar İş Bankasında toplayınız... Milyon Bayramında bayram edecek talihlilerden olmanız, en büyük dileğimizdir.

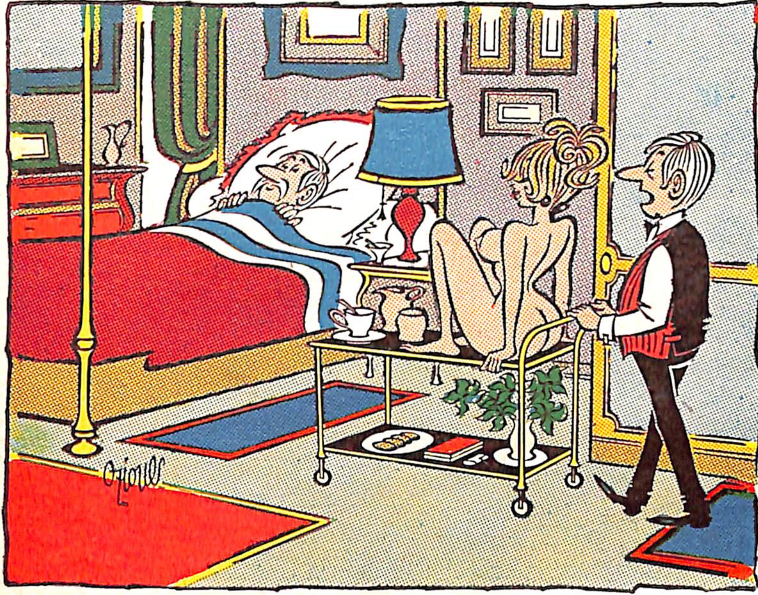

TÜRKİYE İŞ BANKASI

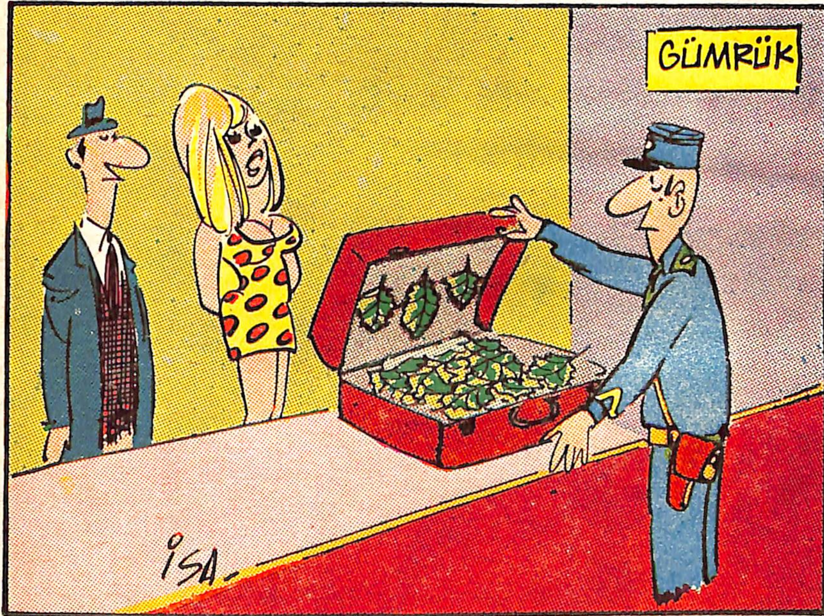
paranızın... istikbalinizin emniyetidir

(Yeni Ajans: 3853 — 168)

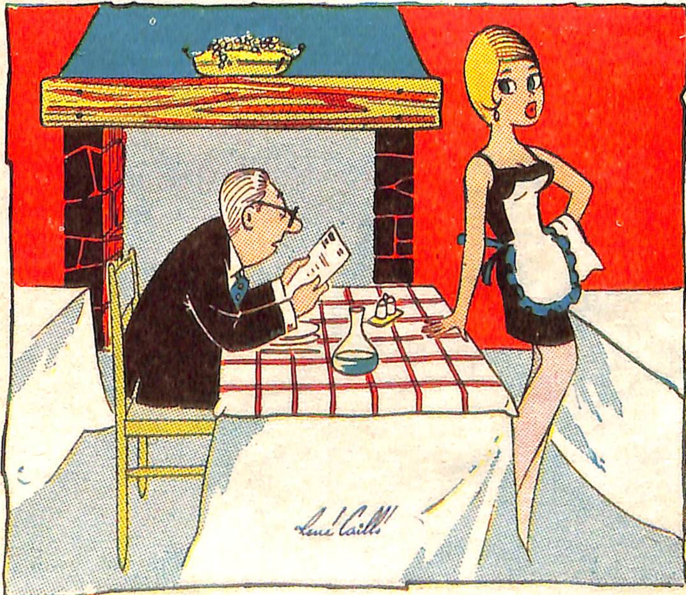
Akbaba

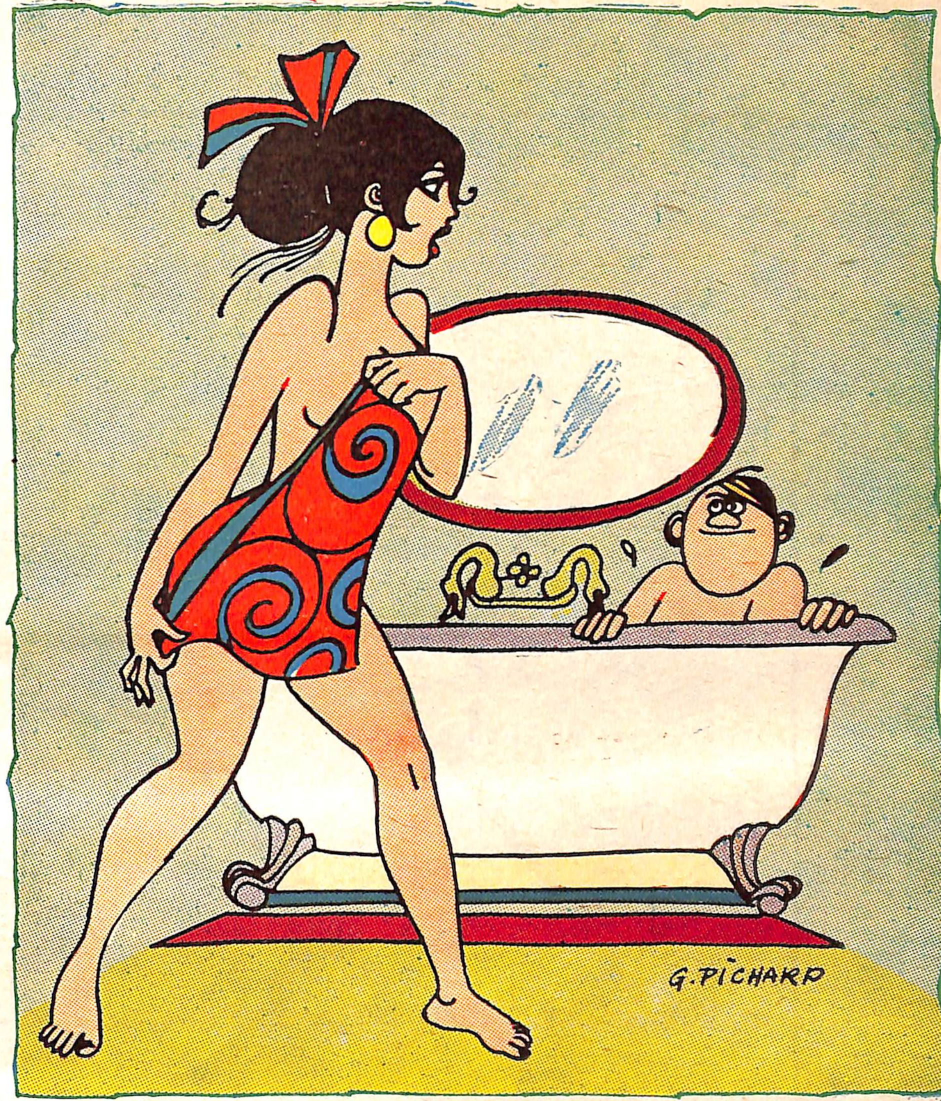
— BUYURUN EFENDİM, SABAH KAHVALTINIZ HAZIR !..

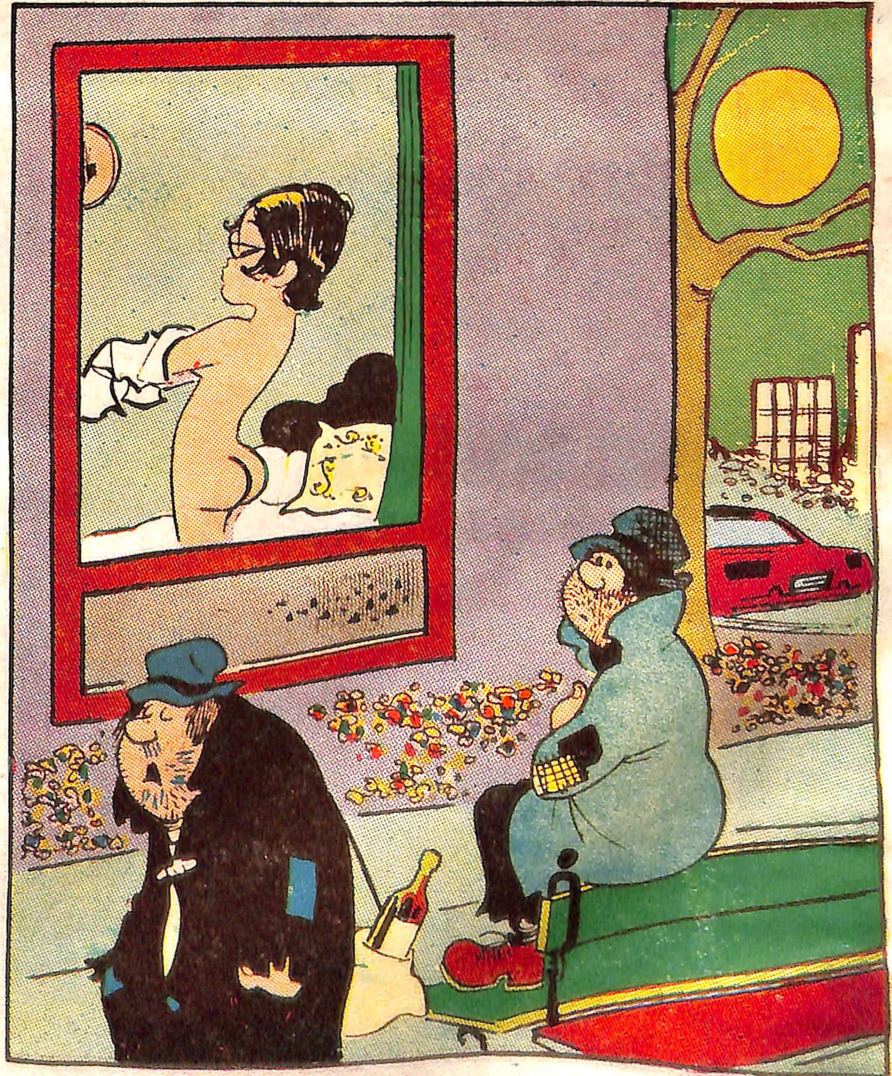
— ONLAR BENİM ÖZEL TİCARET SENETLERİM... ÇIPLAKLAR KAMPINDAN GELİYORUM DA !..

— KADIN GÖBEĞİ VAR MI ?..
— YEMEK İÇİN Mİ, YOKSA ?

— ÜÇ SAATTEN BERİ BANYOYU İŞGAL EDİYORSUNUZ... NE BEKLİYORSUNUZ ?..
— GELİP, BUNU HABER VERMENİZİ !..

— RÖNTGENCİLİKTEN VAZGEÇTİM ... TELEVİZYON SEYREDİYORUM ARTIK !..